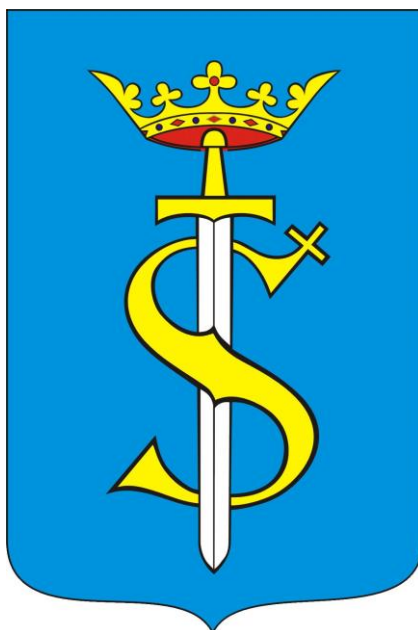

Załącznik do uchwały Nr XLIV/545/14

Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 18 czerwca 2014 r.

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020

Spis treści

Wprowadzenie	3
Metodologia prac	4
Konwent Strategiczny.....	4
Organizacja procesu tworzenia Strategii.....	6
Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju	9
Nadrzędne dokumenty strategiczne	10
Strategie Zintegrowane	11
Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego.....	12
Subregionalny Program Rozwoju 2014-2020.....	14
Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych	16
Analiza SWOT	20
Wyzwania rozwojowe	28
Wizja i misja rozwoju Gminy Skawina	31
Plan operacyjny Strategii.....	32
System wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020	89
System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020	95

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu Gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, w przestrzeni prowadzonej przez władze Gminy.

Respektując obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego) oraz wyzwania, przed jakimi stoi Gmina Skawina, Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej. Gmina Skawina poprzez swoje położenie względem Miasta Krakowa, w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym, stanowi naturalny obszar przepływu towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich. Atuty te dodatkowo wzmacnia dogodna lokalizacja względem głównych szlaków transportowych (autostrada A4, port lotniczy Kraków-Balice, linie kolejowe Kraków-Zakopane oraz Kraków-Bielsko-Biała/Oświęcim) oraz położenie w jednym z alternatywnych korytarzy łączących region małopolski ze Śląskiem. Wykorzystanie szans związanych z takim położeniem (gospodarczych, rekreacyjno-turystycznych, społecznych, itp.), powinno stać się w najbliższej przyszłości jednym z najważniejszych wyzwań, stojących przed całą wspólnotą samorządową. W tym kontekście, u podstaw realizacji celów i kierunków interwencji Strategii leży nawiązywanie współpracy pomiędzy Gminą a sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego (szczególnie Miastem Krakowem i gminami sąsiednimi dla Krakowa w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych), sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami. Wyzwanie to sprawia, iż Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 zawiera zadania będące w kompetencjach innych szczebli samorządowych i partnerów gospodarczych oraz społecznych.

W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych i społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Dzięki temu dokument ten jest również narzędziem kierowania i intensyfikowania współpracy z partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi w układzie zarówno lokalnym, jak i regionalnym. Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków interwencji niniejszej Strategii, będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju Gminy, w tym również w związku z pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych (ZIT, obszar funkcjonalny, Lokalna Grupa Działania, itp.). Realizacja wyzwań rozwojowych Gminy Skawina będzie się wiązać z podejmowaniem współpracy pomiędzy samorządami wszystkich szczebli, instytucjami państwowymi, partnerami społecznymi i prywatnymi. Stąd też Strategia nie obejmuje wyłącznie zadań będących w kompetencjach samorządu gminnego, ale wskazuje na rozwiązania niezbędne dla stałego i efektywnego rozwoju całej wspólnoty lokalnej. Takie podejście jest zgodne z nowym paradygmatem polityki regionalnej państwa - wieloszczeblowym zarządzaniem Strategią.

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, tj. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 r.; Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.; Średniookresowej

Strategii Rozwoju Kraju do 2020 r.; krajowych strategii sektorowych oraz Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez władze samorządowe Gminy Skawina oraz ekspertów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji, przy ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i prywatnymi. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach szerokiej debaty publicznej, której elementem były w szczególności sesje z udziałem Konwentu Strategicznego.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

Metodologia prac

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój Gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej), prowadzący w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania jego trwałych podstaw ekonomicznych. Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-eksperckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce.

Strategię opracował Konwent Strategiczny, powołany przez Burmistrza Skawiny. W jego skład weszli m.in. przedstawiciele władz samorządowych Gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Prace Konwentu prowadzili konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie. Zespół realizacyjny tworzyli: Wojciech Odzimek – Koordynator Zespołu Zarządzania Strategicznego FRDL MISTiA, Jacek Kwiatkowski – Dyrektor Wydziału Programów i Projektów FRDL MISTiA, Krzysztof Malczyk i Dawid Hoinkis – konsultanci w Programie Zarządzania Strategicznego MISTiA.

Konwent Strategiczny

- 1) Adam Najder, Burmistrz Miasta i Gminy Skawina,
- 2) Marcin Kuflowski, Przewodniczący Rady Miejskiej w Skawinie,
- 3) Stanisław Żak, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina,
- 4) Paweł Kolasa, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina,
- 5) Janusz Śmiech, Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Skawinie,
- 6) Teresa Wątor, Skarbnik Gminy Skawina,
- 7) Ewa Szczepanik, Sekretarz Gminy Skawina,

- 8) Norbert Rzepisko, Radny Rady Miejskiej w Skawinie,
- 9) Witold Grabiec, Radny Rady Miejskiej w Skawinie,
- 10) Anna Wąsowicz, Radna Rady Miejskiej w Skawinie,
- 11) Grzegorz Wasyl, Radny Rady Miejskiej w Skawinie,
- 12) Antoni Bylica, Radny Rady Miejskiej w Skawinie,
- 13) Ryszard Majdzik, Radny Rady Miejskiej w Skawinie,
- 14) Piotr Ćwik, Radny Powiatu Krakowskiego, Dyrektor Zespołu Katolickich Szkół w Skawinie,
- 15) Krzysztof Karczewski, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Krakowskiego,
- 16) Tomasz Papież, Przewodniczący Zarządu Osiedla Ogrody,
- 17) Stanisław Chmielarczyk, Przewodniczący Zarządu Osiedla Samborek,
- 18) Jerzy Ocetkiewicz, Przewodniczący Zarządu Osiedla Stare Miasto,
- 19) Grzegorz Klimas, Sołtys Rzozowa,
- 20) Czesław Blak, Sołtys Woli Radziszowskiej,
- 21) Franciszek Czekaj, Sołtys Pozowic,
- 22) Mirosław Śliwa, Sołtys Wielkich Dróg,
- 23) Józef Niechaj, Członek Rady Sołeckiej w Radziszowie,
- 24) Grzegorz Hajto, Komendant Komisariatu Policji w Skawinie,
- 25) Wacław Siudut, Komendant Straży Miejskiej w Skawinie,
- 26) Jerzy Bakalarz, Dowódca Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Skawinie,
- 27) Edward Nowak, Komendant Gminny Zarządu Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Skawinie,
- 28) Dorota Książek, Kierownik Wydziału Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie,
- 29) Joanna Szczygłowska, Kierownik Wydziału Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie
- 30) Tomasz Bugajski, Kierownik Wydziału Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie,
- 31) Józef Łętocha, Kierownik Wydziału Mienia i Geodezji Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie,
- 32) Wiesława Putaj, Kierownik Zespołu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie,
- 33) Tomasz Stawowy, Asystent Burmistrza ds. Organizacji Pozarządowych i Sportu,
- 34) Tomasz Ożóg, Pełnomocnik Burmistrza ds. Pozyskiwania Środków Zewnętrznych,
- 35) Małgorzata Kopeć, Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Zapobiegania Narkomanii,
- 36) Maria Alechnowicz, Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skawinie,
- 37) Regina Kucharczyk, Dyrektor Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Skawinie,
- 38) Andrzej Maksymiuk, Prezes Zarządu Miejskiego Zakładu Usługowego Sp. z o.o. w Skawinie,
- 39) Jerzy Sioma, Prezes Zarządu Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skawinie,
- 40) Mieczysław Lackowski, Prezes Skawińskiej Spółki Wodnej,
- 41) Janusz Bysina, Dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Skawinie,
- 42) Michał Grzeszczuk, Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Skawinie,

- 43) Czesław Gąsiorowski, Dyrektor Muzeum Regionalnego w Skawinie,
- 44) Krystyna Drożdżewicz, Dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Skawinie,
- 45) Agnieszka Żmuda, Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy w Skawinie,
- 46) Adam Łukasik, Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Skawinie,
- 47) Marek Marzec, Dyrektor Gimnazjum nr 1 w Skawinie,
- 48) Halina Buchowska, Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Skawinie,
- 49) Anna Kawaler, Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krzęcinie,
- 50) Teresa Sławik, Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych w Radziszowie,
- 51) Anna Borowska, Dyrektor Przedszkola nr 2 w Skawinie,
- 52) Beata Głowa, Dyrektor Przedszkola nr 6 z Oddziałem Żłobkowym w Skawinie,
- 53) Stanisława Szczepaniak, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Skawinie,
- 54) Bogdan Witkowski, Dyrektor Przychodni Zdrowia w Skawinie,
- 55) Krzysztof Gerc, Dyrektor Specjalistycznej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Skawinie,
- 56) Andrzej Tutajewski, Prezes Podkrakowskiej Izby Gospodarczej,
- 57) Józef Bobek, Prezes Skawińskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorczości,
- 58) Daniel Wrzozczyk, Kierownik Biura Lokalna Grupa Działania „Blisko Krakowa”,
- 59) Stanisław Grodecki, Przewodniczący Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Skawiny,
- 60) Roman Gdula, Społeczna Grupa „Rowerowa Skawina”,
- 61) Ireneusz Kostrz, Członek Zarządu Terenowego Klubu Sportowego Skawinka,
- 62) Janusz Morawski, Ludowy Klub Sportowy Wiślanie Jaśkowice,
- 63) Bogdan Bogdali, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krakowie
- 64) Marek Bogdanowicz, Członek Zarządu Elektrownia Skawina S.A.,
- 65) Marek Potoczny, Dyrektor Projektów Przemysłowych Valeo Autosystemy Sp. z o.o.,
- 66) Marek Scholz, Dyrektor Operacyjny BAHLEN Sp. z o.o. sp. k.
- 67) Robert Lizak, Prezes Przedsiębiorstwa Instalacyjno - Budowlanego TALPA.

Organizacja procesu tworzenia Strategii

Zarządzanie strategiczne w sytuacji Gminy to kierowanie wieloobszarowym rozwojem w długim przedziale czasu, dzięki wykorzystaniu rzetelnej wiedzy płynącej z analizy i oceny bieżącej oraz antycypowaniu spodziewanych scenariuszy rozwoju JST, a także dzięki przewidywaniu zmian w otoczeniu.

Zgodnie z tymi założeniami, proces budowy Strategii Rozwoju przebiegał wieloetapowo:

1. Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza.

Celem pozyskania obiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz potencjału JST, przeprowadzona została diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Skawina w układzie dynamicznym (kilkuletnim) i porównawczym (benchmarkingowym). Efektem prac było powstanie raportu diagnostycznego, opisującego podstawowe uwarunkowania rozwojowe Gminy - materiał analityczny, charakteryzujący stan istniejący oraz tendencje społeczno-gospodarcze zachodzące w Gminie w latach 2007-2011/12. Dokument opracowany został przede wszystkim w oparciu o materiały i dane Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), Gminy Skawina oraz własne Wykonawcy. Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej stały się materiałem wyjściowym do analizy zasobów własnych i otoczenia

(analiza SWOT) podczas warsztatów z Konwentem Strategicznym, powołanym przez Burmistrza Skawiny.

2. Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT.

Raport diagnostyczny, charakteryzujący podstawowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Skawina, posłużył jako impuls do dyskusji dotyczącej zasobów wewnętrznych Gminy oraz wpływu otoczenia zewnętrznego. W trakcie prac warsztatowych z Konwentem Strategicznym dokonano oceny i analizy potencjału Gminy, jej słabości oraz szans i zagrożeń istotnych z punktu widzenia jej dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego (analiza SWOT). Pracę usystematyzowano poprzez określenie bloków tematycznych, wynikających z przeprowadzonej wcześniej, eksperckiej diagnozy oraz spójnych ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Wyniki analizy SWOT stały się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań i zagadnień strategicznych dla Gminy Skawina.

3. Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego.

Przedmiotem kolejnych prac warsztatowych stał się wybór obszarów priorytetowych i celów strategicznych oraz budowa planu operacyjnego Strategii. W oparciu o wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT, dokonano identyfikacji obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) dla Gminy Skawina. W efekcie przeprowadzonych z Konwentem Strategicznym prac zdefiniowano 4 priorytety rozwojowe:

- ⇒ OBSZAR 1. **GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ;**
- ⇒ OBSZAR 2. **PRZYJAZNE ŚRODOWISKO;**
- ⇒ OBSZAR 3. **AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA;**
- ⇒ OBSZAR 4. **INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA;**

Kolejnym etapem prac warsztatowych z udziałem Konwentu Strategicznego, była weryfikacja zaproponowanej przez ekspertów FRDL MISTiA matrycy Strategii Rozwoju Gminy Skawina. Matryca powstała na bazie dokonanych wcześniej analiz i opracowań, wytycznych i założeń zawartych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i regionalnego, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z opracowanej uprzednio analizy SWOT i postulatów zgłaszanych przez członków Konwentu Strategicznego w pracach grupowych (grupy tematyczne).

4. System monitoringu i ewaluacji Strategii.

Ostatnim etapem prac było opracowanie podsystemów strategii, dotyczących monitorowania osiągania celów i realizacji poszczególnych kierunków interwencji oraz aktualizowania dokumentu – zgodnie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi i w otoczeniu Gminy. System ten uwzględnia również rozdział kierunków interwencji

zawartych w Strategii na zadania będące w całości w kompetencjach samorządu gminnego (sfera podległości), częściowo będące w kompetencjach samorządu gminnego, ale wymagające intensywnej współpracy z partnerami społecznymi, gospodarczymi, czy samorządowymi (sfera współzależności) oraz niebędące w kompetencjach samorządu gminnego (sfera oddziaływania).

Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju

Konieczność tworzenia gminnych dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym nie wynika wprost z przepisów prawa. Znowelizowana w 2013 r. ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tworząca podstawy prawne do przygotowania przez ówczesne Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zasad wdrażania programów Unii Europejskiej na lata 2014-2020, wśród dokumentów strategicznych opracowywanych przez j.s.t. wymienia jedynie strategie rozwoju województw oraz strategie ponadregionalne. Katalog ten pozostawia jednak otwarty, a wśród podmiotów odpowiedzialnych za prowadzenie polityki rozwoju wymienia samorząd gminny.

Ugruntowana praktyka prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu gminnym realizowana jest najczęściej w postaci tworzenia gminnych strategii rozwoju. Zasady lokalnej polityki rozwoju powinny jednak uwzględniać wytyczne w zakresie prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach. Poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zasady Europejskiej Polityki Spójności, poprzez strategiczne dokumenty krajowe, przygotowywane przede wszystkim przez administrację rządową, a kończąc na wojewódzkiej i subregionalnej strategii rozwoju, opracowywanych przez samorząd województwa.

Schemat 1 Układ zależności i hierarchia europejskich, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych.

Przedstawiony schemat prezentuje aktualny system prowadzenia polityki rozwoju, oparty o hierarchiczny układ dokumentów strategicznych, wzajemnie ze sobą spójnych i powiązanych. Obejmuje on wytyczne płynące ze strategii Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK) oraz 9 strategii zintegrowanych, obejmujących 8 strategii branżowych i Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). W tak ujęty system wpisuje się Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, stanowiąca z kolei podstawę dla konstruowania subregionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych. W procesie lokalnego planowania strategicznego należy jednak pamiętać o zachowaniu spójności i relacyjnym powiązaniu z systemem nadrzędnych dokumentów strategicznych, szczególnie tych opracowanych po wejściu w życie aktualnej strategii wojewódzkiej.

Tak zdefiniowany układ instytucjonalny programowania polityki rozwoju, w którym dokumenty niższego szczebla uwzględniają priorytety wynikające z programów nadrzędnych, wzmacnia efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Spójność w wymiarze wertykalnym jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych.

Nadrzędne dokumenty strategiczne

Fundamentalne wytyczne dotyczące polityki rozwoju płyną z nadrzędnych dokumentów europejskich, określających zasady Europejskiej Polityki Spójności. Ważna jest też sama filozofia redystrybucji środków europejskich, która w ostatnich latach uległa przeorientowaniu z funkcji wyrównawczej na wzmacnianie konkurencyjności obszarów silnych i lepsze wykorzystanie istniejących potencjałów rozwojowych. Będąca podstawą Europejskiej Polityki Spójności Strategia Europa 2020 oparta została na trzech priorytetach: (1) rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach, (2) promocji gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej, (3) sprzyjaniu gospodarce o wysokim zatrudnieniu, sprzyjającej spójności społecznej i terytorialnej.

Głównym dokumentem szczebla krajowego, wskazującym strategiczne zadania państwa w horyzoncie czasowym spójnym z dokumentami europejskimi, tym samym oddającym priorytety rozdziału funduszy europejskich na lata 2014-2020 jest średniookresowa **Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK)**. Dokument ten, przyjęty 25 września 2012 r. wpisuje się w nowy system strategicznego zarządzania rozwojem kraju poprzez uwzględnienie wytycznych odnośnie głównych kierunków rozwoju, płynących z długookresowej strategii rozwoju kraju **Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności**. Podstawowe priorytety SRK, koncentrujące główne działania i wyznaczające kierunki interwencji, mające na celu przyspieszenie procesów rozwojowych to (1) sprawne i efektywne państwo, (2) konkurencyjna gospodarka, (3) spójność społeczna i terytorialna. W kontekście programowania polityki rozwoju na szczeblach niższych ważne jest, że SRK stanowi odniesienie dla dokumentów przygotowywanych na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020 – umowy partnerstwa i programów operacyjnych.

Strategie Zintegrowane

Dopełnieniem i swoistym narzędziem realizacji priorytetów określonych przez SRK jest 9 strategii zintegrowanych, których zadaniem jest rozwinięcie działań SRK i uszczegółowienie reform w niej określonych. Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju kluczowe miejsce zajmuje dokument ***Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, Miasta, Obszary wiejskie***. Zgodnie z przedstawionym w nim, nowym paradygmatem rozwoju regionalnego, w proces planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- wykorzystywanie zasobów endogenicznych regionów (uniezależnianie się od transferów zewnętrznych),
- tworzenie polityk wieloletnich i zdecentralizowanych w przeciwieństwie do dotychczasowych dotacji jednorazowo przeznaczanych na działania krótkoterminowe,
- finansowanie inwestycji wyselekcjonowanych (jako tych działań, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i powodują jego dyfuzję),
- wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną – zaangażowanie wielu partnerów przez władze regionalne,
- zróżnicowane podejście do różnych typów regionów – wykorzystywanie specjalizacji regionalnych i subregionalnych oraz reagowanie na specyficzne bariery rozwojowe.

Wytyczne te zostały sformułowane przede wszystkim w celu wzmocnienia procesu programowania polityki rozwoju na szczeblu wojewódzkim. Jednak myśl zawarta w powyższych uwagach może stanowić ważną wskazówkę podczas programowania polityki rozwoju na szczeblu powiatowym i gminnym. Ponadto zgodnie z rekomendacjami KSRR, w procesie zarządzania strategiami rozwoju postuluje się tworzenie i utrwalanie szerokich partnerstw między instytucjami publicznymi i społeczeństwem obywatelskim tak, by zapewnić skuteczny i wielopoziomowy system zarządzania polityką rozwoju.

Spośród pozostałych strategii zintegrowanych szczególnie ważne dla lokalnej polityki rozwoju jest uwzględnienie wytycznych płynących z tych strategii, które w istotnym stopniu dotyczą obszarów związanych z zakresem zadań własnych j.s.t. Wśród najważniejszych strategii, z punktu widzenia możliwości rozwojowych i aspiracji wspólnoty samorządowej Skawiny, należy wymienić następujące dokumenty:

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. „Dynamiczna Polska 2020” – dokument przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki i uchwalony 15 stycznia 2013 r. – szczególnie w zakresie działań zmierzających do realizacji takich celów jak: dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej gospodarki, stymulowania innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy oraz wspieranie napływu innowacyjnych i odpowiedzialnych inwestycji;

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 – dokument przygotowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i uchwalony 26 marca 2013 r. – szczególnie w działań zmierzających do wzmocnienia partycypacji obywatelskiej w procesie kreowania lokalnej polityki rozwoju, wzmacniania wzajemnego zaufania obywateli oraz zaufania obywateli do instytucji i organów państwa), a także wzmacniania gotowości mieszkańców do działania na rzecz społeczności lokalnej.

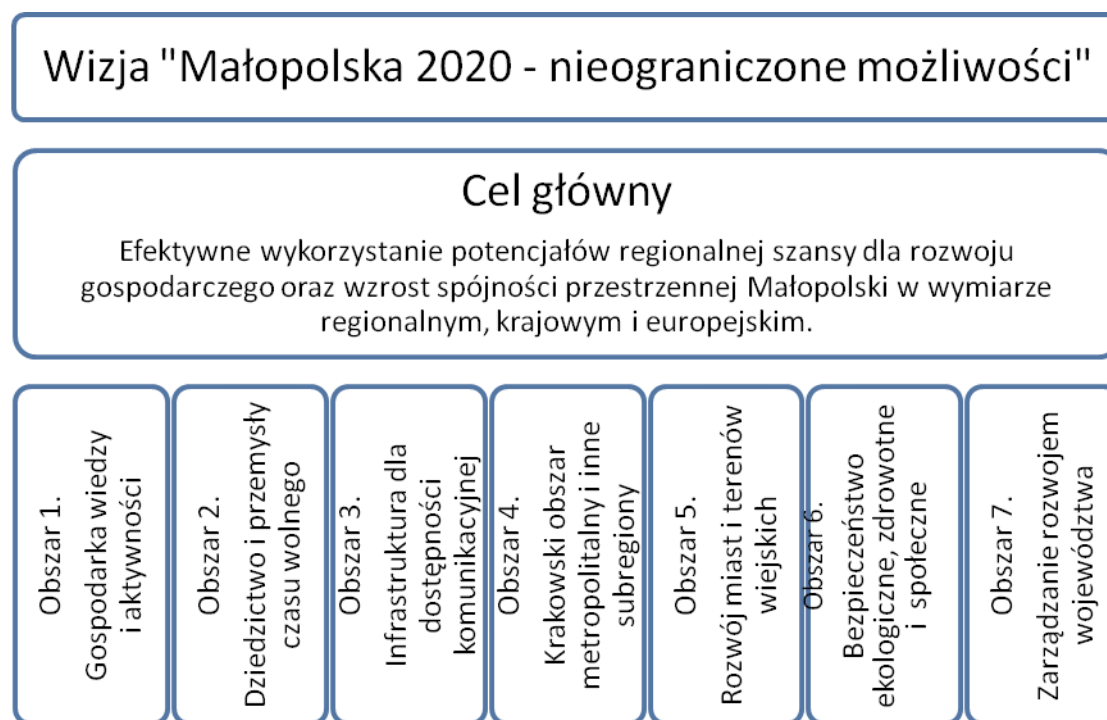
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 – dokument przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i uchwalony 18 czerwca 2013 r. – szczególnie w zakresie działań na rzecz wzrostu poziomu zatrudnienia mieszkańców, wydłużenia aktywności zawodowej osób starszych, przeciwdziałaniu procesom wykluczenia społecznego oraz kreowania polityki edukacyjnej zmierzającej do podniesienia poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego

Najważniejszym dokumentem określającym zasady polityki rozwoju na szczeblu regionalnym jest **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 (SRWM)**. Zapisy dokumentu postulują koncentrację środków na precyzyjnie zdefiniowanych priorytetach, operacjonalizację i parametryzację działań strategicznych, przejrzysty podział zadań i odpowiedzialności za poszczególne obszary polityki rozwoju, prowadzący jednak do mobilizacji zasobów wielu aktorów społecznych.

Struktura SRWM obejmuje 7 głównych obszarów polityki rozwoju województwa, a także kierunki i sposoby działania w tych obszarach. Dla każdego z obszarów interwencji sformułowano cel strategiczny, stanowiący opis pożądanego kierunku zmian w perspektywie do 2020 roku. Każdy z celów strategicznych w ramach obszarów realizowany jest poprzez wyodrębnione kierunki polityki rozwoju, złożone z katalogu działań priorytetowych. W odniesieniu do poszczególnych kierunków polityki sformułowana została strategia postępowania, określająca pożądaną stan docelowy, a także określająca czynniki sprzyjające i ograniczające możliwość osiągnięcia zmiany będącej pochodną realizacji celu strategicznego. Na poniższym schemacie zobrazowano strukturę dokumentu:

Schemat 2 Struktura Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Rekomendacje dotyczące programowania lokalnej polityki rozwoju można odnaleźć w SRWM w ramach obszaru: Rozwój miast i terenów wiejskich. Wśród kierunków polityki rozwoju

w tym obszarze zwrócono uwagę na potrzebę integracji przestrzennej na poziomie lokalnym i zapewnienie powiązań lokalnych w obrębie obszarów wiejskich, dla których centrami są małe i średnie miasta, docelowo zapewniające jednolity standard dostępności podstawowych usług i dóbr publicznych. Umocnienie pozycji małych i średnich ośrodków miejskich jako lokalnych centrów gospodarczych i ośrodków usług publicznych, wskazywane jest jako warunek rozwoju okalających je terenów wiejskich. Projektowane działania opierają się na założeniu, że ważnymi elementami decydującymi o atrakcyjności małych miast są zasoby społeczne i kulturowe oraz przestrzeń publiczna.

Wśród kluczowych działań w ramach wspomnianego kierunku przewidziano poprawę dostępności podstawowych usług publicznych w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej, o charakterze: edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym oraz zdrowotnym.

Kolejnym kierunkiem polityki jest rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich. Celem działań określonym w ramach tego kierunku jest przede wszystkim przeciwdziałanie narastającym wewnątrzregionalnym różnicom o charakterze gospodarczym. Projektowane przez Zarząd Województwa Małopolskiego działania uwzględniają poniższe założenia:

- w ramach polityki rozwoju miast nie należy ograniczać się do wzmacniania infrastruktury społecznej i technicznej, lecz wysoki nacisk położyć także na tworzenie ofert zachęcających do lokowania nowych przedsięwzięć, wykorzystanie potencjału istniejących przedsiębiorstw oraz wzmacnianie relacji kapitałowych;
- zapleczem dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich są małe i średnie miasta;
- aktywizacja terenów wiejskich warunkowana jest wdrożeniem bardziej efektywnych mechanizmów wsparcia funkcjonowania zarówno rolnictwa, jak i działalności okołorolniczej i pozarolniczej;
- aby zwiększyć partycypację obywatelską w programowaniu polityki rozwoju lokalnego należy określić trwałe ramy współpracy władz lokalnych i regionalnych.

W ramach kluczowych działań odnoszących się do poprawy kondycji gospodarczej małych i średnich miast główny nacisk położony został na rozwój oferty inwestycyjnej jednostek, połączony ze wspieraniem działań lokalnych instytucji rynku pracy na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu. Natomiast wśród priorytetów dla obszarów wiejskich wyróżniono wsparcie obszarów rolniczych poprzez wdrożenie instrumentów wsparcia dla rolnictwa ekologicznego oraz marketingu wysokiej jakości produktów lokalnych i regionalnych. Takie działanie wpisuje się w oczekiwanie wzmożonego wykorzystania miejscowych przewag konkurencyjnych. Innym priorytetem aktywizacji obszarów wiejskich jest wspieranie działalności pozarolniczej, szczególnie na terenach atrakcyjnych rezydencjonalnie i turystycznie.

Ostatnim kierunkiem polityki rozwoju w obszarze miast i terenów wiejskich jest funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym. Zwraca się tutaj uwagę na podejmowanie działań z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych pomiędzy ośrodkami, ochrony tożsamości lokalnej, a także dbałości o otoczenie. Wśród kierunków interwencji wymienia się rewitalizację obszarów zdegradowanych, ochronę krajobrazu i ładu przestrzennego na obszarach wiejskich, planowanie przestrzenne prowadzone

z uwzględnieniem realizacji koncepcji osadnictwa zwartego, w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto w SRWM w ramach obszaru: „Krakowski Obszar Metropolitalny i inne subregiony” wyróżniono subregion Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (do którego należy Gmina Skawina), jako funkcjonalny obszar integracji przestrzennej o znaczeniu regionalnym, charakteryzujący się dominacją ośrodka centralnego (Kraków), będącego bazą dla procesów gospodarczych, kulturowych, społecznych i przestrzennych o skali ponadregionalnej. Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w SRWM określono jako jeden z kierunków polityki rozwoju Małopolski. Za główną oś rozwoju dla KOM przyjęto silną pozycję gospodarczą subregionu, atrakcyjne warunki dla rozwoju osadnictwa wokół Krakowa, lokowanie nowoczesnych centrów naukowo-gospodarczych (korzystających z potencjału naukowego Krakowa), rozwój przemysłów czasu wolnego wykorzystujących oryginalne walory przyrodniczo-kulturowe.

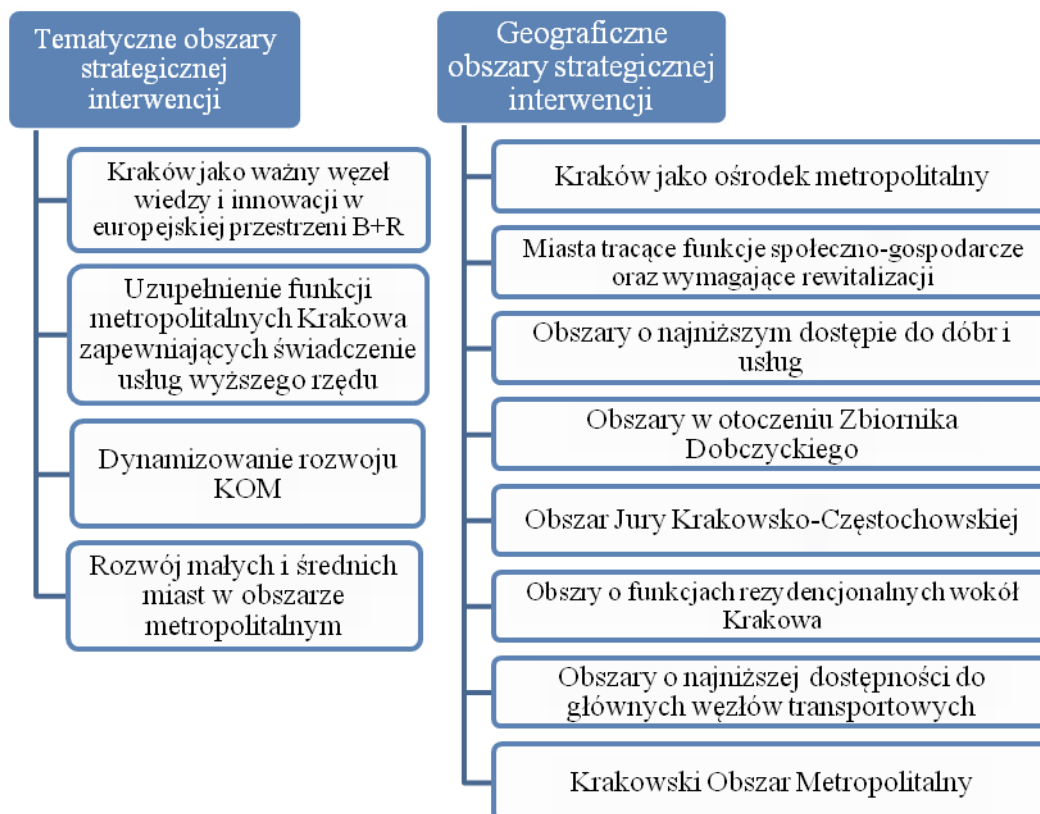
W kontekście budowania Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 szczególne znaczenie przypisać należy tym kierunkom rozwoju, które uwzględniając atrakcyjne położenie i wysoką zewnętrzną dostępność komunikacyjną, prowadzi do szybszego rozwoju gospodarczego całego subregionu. Wymienia się tu przede wszystkim lokowanie nowych inwestycji i nowoczesnych centrów naukowo-gospodarczych, tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej, rewitalizację terenów poprzemysłowych, rozwój oferty osadniczej oraz oferty przemysłów czasu wolnego, w oparciu o turystykę kulturową, aktywną, rekreacyjną i specjalistyczną.

Subregionalny Program Rozwoju 2014-2020

Elementem wdrażania Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 jest przyjęcie indywidualnej ścieżki rozwoju dla pięciu subregionów wchodzących w skład województwa, w ramach tworzonego **Subregionalnego Programu Rozwoju na lata 2014-2020**. Jednym z kluczowych obszarów jest Krakowski Obszar Metropolitalny, zajmujący powierzchnię sześciu powiatów: miechowskiego, proszowickiego, bocheńskiego, krakowskiego ziemskiego, wielickiego, myślenickiego oraz miasta Krakowa. W ramach prac nad weryfikacją i specyfikacją kierunków rozwoju subregionu zawartych w SRWM Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przeprowadził szereg badań oraz konferencji subregionalnych. Projekt programu subregionalnego został przygotowany 31 sierpnia 2012 r., natomiast do chwili obecnej nie ukończono prac nad finalnym kształtem dokumentu.

Jak dotąd sprecyzowano układ Programu, który oprócz zróżnicowanej terytorialnie polityki rozwoju zawierał będzie dodatkowo uzgodnione listy przedsięwzięć, które rekomendowane będą do dofinansowania w ramach tzw. grantu subregionalnego, tj. wydzielonej puli środków w ramach regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020.

Schemat 3 Planowana Struktura Subregionalnego Programu Rozwoju dla subregionu Krakowski Obszar Metropolitalny

Podsumowując pierwszy etap badań i dyskusji nad programem dla Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, należy stwierdzić, że wśród kluczowych kierunków i możliwości rozwoju dominują zagadnienia ciągłego rozwoju infrastruktury komunikacyjnej (drogowej i kolejowej), podnoszenia jakości usług publicznych wpływających na atrakcyjność osadniczą, ze szczególnym uwzględnieniem usług opieki zdrowotnej i oferty dla osób starszych, a także rozwój sektora usług i wykorzystanie potencjału turystyczno-kulturowego poprzez budowanie i promocję wspólnej oferty przemysłów czasu wolnego.

Dalszą koordynacją prac nad Programem prowadzona jest przez fora subregionalne, składające się z członków Zarządu Województwa Małopolskiego, radnych Sejmiku Województwa Małopolskiego, przedstawicieli samorządów powiatowych i gminnych, przedsiębiorców, organizacji gospodarczych, organizacji społecznych, instytucji naukowych, badawczych i rozwojowych, uczelni wyższych, Policji i Państwowej Straży Pożarnej oraz innych kluczowych instytucji z punktu widzenia subregionu. Prace nad stworzeniem programu subregionalnego oraz uzgodnienie listy projektów subregionalnych powinno nastąpić do lipca 2014 r.

Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych

Pierwszą częścią prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 było przygotowanie przez konsultantów FRDL MISTiA oddzielnego raportu „Strategia Rozwoju Gminy Skawina – diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych”, stanowiącego wieloaspektową analizę statystyczną procesów zachodzących w Gminie. Poniżej zamieszczone zostało streszczenie najważniejszych wniosków płynących z analizy diagnostycznej subregionu:

Potencjał gospodarczy i rynek pracy

- Rozwój potencjału gospodarczego uznać można za priorytet polityki Gminy Skawina. Jednym z elementów budowania przewagi w tym zakresie było stworzenie dwóch obszarów aktywności gospodarczej (Strefa Aktywności Gospodarczej w Skawinie oraz Skawiński Obszar Gospodarczy), w których koncentruje się lokalna przedsiębiorczość, głównie o profilu przemysłowym. Sprzyja temu charakter inwestycji infrastrukturalnych oraz przychylność władz.
- Na terenie Gminy Skawina działa niemal 4,5 tys. podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w rejestrze REGON, czyli 103 podmioty na 1 tys. mieszkańców (średnia z lat 2010-2012). Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2012 była równa 126. Potwierdza to szczególną pozycję Gminy Skawina jako gospodarczego satelity Krakowa, charakteryzującego się wysokim poziomem przedsiębiorczości mieszkańców oraz korzystnymi warunkami dla prowadzenia procesów inwestycyjnych.
- Połowa wszystkich dużych podmiotów gospodarczych powiatu krakowskiego została usytuowana w Gminie Skawina. Świadczyć to może o korzystnych uwarunkowaniach (ekonomicznych, fiskalnych, infrastrukturalnych itp.) dla dużej przedsiębiorczości. Wysoki odsetek podmiotów, zatrudniających 250 i więcej osób w ogóle podmiotów gospodarczych (0,19%) nie jest bez znaczenia dla sytuacji na rynku pracy, a także dla dalszego rozwoju przedsiębiorczości oraz stanu finansów publicznych gminy.
- Silny potencjał gospodarczy Gminy Skawina powoduje włączenie znacznego odsetka ludności w wieku produkcyjnym w aktywność na rynku pracy. Odsetek osób pracujących w ogóle ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Skawina w latach 2010-2012 równy był 40,8%, co było wynikiem lepszym niż średnia dla województwa małopolskiego.
- Na koniec 2012 roku rejestry Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego odnotowywały 1997 bezrobotnych zamieszkałych na terenie Gminy Skawina. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku unaocznia, jak dużym problemem w Gminie Skawina jest brak pracy wśród ludzi młodych. Osoby w wieku do 34 lat stanowiły w 2012 roku połowę ogółu figurujących w rejestrach urzędu pracy.

- W analizie struktury bezrobocia według stażu pracy szczególnie istotny jest wymiar bezrobocia długotrwałego. Dane pokazują, że w przypadku Gminy Skawina osoby pozostające bez pracy powyżej 1 roku stanowią 34% ogółu bezrobotnych, figurujących w rejestrach urzędu pracy. Pozostałe osoby w okresie do 12 miesięcy zdają się znajdować zatrudnienie.

Potencjał turystyczny

- 1) W Gminie Skawina zanotowano stosunkowo niewielką bazę turystyczną oraz niski popyt na usługi turystyczne.
- 2) Średnio w gminach województwa małopolskiego na 1 tys. mieszkańców przypadają prawie 23 miejsca noclegowe. Baza noclegowa w Gminie Skawina jest zdecydowanie mniej rozwinięta, co z jednej strony może warunkować niską skłonność do odwiedzin w kontekście pobliskiego Krakowa, z drugiej zaś może być determinowane przez taki stan rzeczy (wzajemne sprzężenie popytu i podaży usług wypoczynkowo-rekreacyjnych). Wg danych DBL GUS, w Gminie Skawina na 1 tys. mieszkańców – średnio w latach 2010-2012 – przypadały jedynie około 3 miejsca noclegowe.
- 3) Spośród różnych form noclegowych, w gminie dominują obiekty hotelowe, co pozwala domniemywać, że usługi hotelarskie ukierunkowane są raczej na popyt generowany przez wizytujących gminę ze względów biznesowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Gmina Skawina promuje coraz częściej swoje atuty także w obszarach sportu, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu.

Kapitał ludzki

- Gminę Skawina charakteryzuje stały napływ ludności (szczególnie jest to zasługą wysokiego, dodatniego salda migracji na tereny wiejskie gminy, bowiem obszar miasta notuje saldo ujemne). Począwszy od 2008 roku, corocznie saldo migracji ogółem dla miasta i gminy przyjmuje wartości dodatnie (w 2012 roku na poziomie 115). Wysoka wartość tego wskaźnika dla ogółu powiatu krakowskiego świadczyć może o rosnącej funkcji rezydencjonalnej całego obszaru (w tym Skawiny) w stosunku do miasta Krakowa.
- Przeciętny przyrost naturalny z lat 2007-2012 na 1 tys. mieszkańców w Gminie Skawina równy był średniej województwa małopolskiego i wynosił 1,86‰. Od 2007 roku niezmiennie utrzymuje się przewaga urodzeń nad zgonami. Dostrzegalne jest jednak rokroczne spłykanie tej relacji.
- Stan kapitału ludzkiego Gminy Skawina wynika nie tylko z korzystnego ukształtowania trendów demograficznych (wysokie przeciętne saldo migracji, dodatni przyrost naturalny), ale także z silnego potencjału intelektualnego. Przeciętne wyniki z egzaminu gimnazjalnego (część matematyczno-przyrodnicza) w latach 2010-2012 były równe 54,16%, a przeciętne wyniki sprawdzianu po VI klasie 66,55%. W obu przypadkach był to wynik lepszy niż średnia powiatu krakowskiego i województwa małopolskiego. Świadczyć to może o wysokiej jakości i dostępności edukacji na terenie gminy. Ponadto, nie bez znaczenia pozostaje bliskość Krakowa, która umożliwia czerpanie z jego potencjału edukacyjnego i akademickiego.

Infrastruktura

- Gminę Skawina charakteryzują korzystne wskaźniki dotyczące gospodarki komunalnej - dobrze rozwinięte sieci podstawowych instalacji komunalnych. W 2012 roku z sieci wodociągowej korzystało 89,1% ogółu mieszkańców, z kanalizacji 53,2%, a z sieci gazowej 83%. W 2014 r. dobiegnie końca realizacja projektu „Gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy Skawina”, dofinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wówczas dostęp do sieci kanalizacyjnej uzyska łącznie 85% mieszkańców gminy. Jednak wciąż infrastrukturą kanalizacyjną nie będzie objętych 7 miejscowości (Krzęcin, Ochodza, Facimiech, Wielkie Drogi, Jaśkowice, Pozowice, Grabie).
- Jednym z atutów Gminy Skawina jest położenie w bezpośredniej bliskości Krakowa. Szacuje się, że dojazd do Krakowa samochodem powinien zająć jej mieszkańcom do 30 minut – niestety niska przepustowość dróg, brak obwodnicy Skawiny jak na razie niweczą ten atut. Gmina posiada również relatywnie dobrą dostępność lotniczą poprzez pobliski port lotniczy Kraków-Balice oraz dostępność kolejową ze stolicą województwa. Jednak w zakresie dostępności kolejowej brak zintegrowanych systemów transportu na szczeblu regionalnym i krajowym (parkingi park&ride, zintegrowany bilet, infrastruktura kolejowa i około-kolejowa, itp.), brak łącznicy pomiędzy Krakowem Zabłociem a Krakowem Krzemionkami, likwidacja połączeń i inne negatywne zjawiska, powodują iż obecnie transport ten nie stanowi znaczącego odsetka dojeżdżających na trasie Skawina – Kraków.

Atrakcyjność przyrodnicza

- Atrakcyjność przyrodnicza Gminy Skawina zdiagnozowana została jako niższa niż średnia województwa małopolskiego. Profil gminy podobny jest terenom zurbanizowanym, w których tereny zielone, lasy oraz tereny chronione prawem nie stanowią znaczącej części ogółu powierzchni. Wzmoczona działalność gospodarcza, zwłaszcza w sektorze przemysłowym, przyczyniać się może do degradacji środowiska naturalnego. Dane wskazują na niższy niż w ogóle województwa poziom ochrony zasobów naturalnych, choć podejmowane w ostatnim czasie działania wskazują na rosnącą świadomość mieszkańców Gminy o konieczności zadbania o środowisko.
- Jednym z podstawowych wymagań w zakresie ochrony środowiska jest rozwój odpowiedniej infrastruktury. Jej dostępność, oprócz wzrostu bezpieczeństwa ekologicznego gminy, korzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz determinuje atrakcyjność turystyczną. Inwestycje czynione w tym zakresie w ostatnich latach przyczyniają się do stopniowego zwiększenia odsetka mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków. W 2012 roku blisko 60% mieszkańców Gminy Skawina korzystało z takiej infrastruktury.

Zarządzanie rozwojem

- Dochody budżetu Gminy Skawina w 2012 roku wyniosły 150,7 mln zł a wydatki 156,3 mln zł (w tym 43,2 mln zł wydatki majątkowe inwestycyjne).
- Gmina Skawina jest liderem wśród analizowanych gmin w kwestii korzystania z funduszy unijnych – całkowita wartość podpisanych umów na realizację projektów

unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła w 2012 roku ponad 11 tys. zł. Zaangażowanie w pozyskiwanie zewnętrznego finansowania może stać się elementem budującym przewagę konkurencyjną tej jednostki. Aktywność w tej materii wydaje się być charakterystyczną cechą większości gmin powiatu krakowskiego.

- Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych w Gminie Skawina była równa 46%, a w wyborach prezydenckich 57,2% - w obu przypadkach był to wynik gorszy niż średnia powiatowa oraz wojewódzka. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2012 była równa blisko 20 podmiotom, przy średniej dla powiatu krakowskiego równej 28. Niższa aktywność społeczna mieszkańców (partycypowanie w procesie podejmowania decyzji o sprawach ogółu i inicjowanie zmian poprzez działalność organizacji pozarządowych) stanowi pewną barierę dla sprawnej i efektywnej współpracy międzysektorowej, ukierunkowanej na rozwój lokalny. Wskazuje to na konieczność większego stymulowania aktywności obywatelskiej i kreowania działań mających na celu wzmacnianie więzi społecznych.
- Duży zakres działań samorządu gminnego powoduje konieczność zwiększonej decentralizacji kompetencji w różnych sferach społeczno-gospodarczych, będących zadaniami własnymi gminy. Zjawisko to obserwowane jest również w Gminie Skawina, gdzie funkcjonuje wiele spółek gminnych oraz innych podmiotów „zależnych” (m.in. Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Miejski Zakład Usługowy, Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna w Skawinie, Centrum Kultury i Sportu, Muzeum Regionalne, placówki oświatowe, Spółka Strefa Skawina, itp.). Decentralizacja kompetencji jest zjawiskiem pożądanym, a jej celem jest zwiększanie efektywności kosztowej i jakościowej realizowanych zadań. Jednak należy pamiętać, iż przy tak rozbudowanej strukturze niezbędne jest koncentrowanie wysiłków na sprawnej koordynacji działań poszczególnych podmiotów, współpracy między nimi i partnerami zewnętrznymi. Zadania te leżą w gestii władz samorządowych.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strenghts), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGHTS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje

T -> THREATS, czyli zagrożenia

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten można przeprowadzić również w inny sposób, mianowicie: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli wady i zagrożenia

ANALIZA SWOT – GMINA SKAWINA

GOSPODARKA	
Czynniki wewnętrzne	
ATUTY	SŁABOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> Dostępność do zorganizowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych na obszarze gminy – strefy aktywności gospodarczej; Duży areał potencjalnych (słabo zagospodarowanych) terenów budowlanych i inwestycyjnych w gminie, w tym terenów prywatnych; Wysoki poziom przedsiębiorczości na terenie gminy – liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gminy w przeliczeniu na 1000 mieszk. wyższa niż średnia dla woj. małopolskiego i powiatu krakowskiego; Znaczący udział średnich i dużych przedsiębiorstw w ogóle podmiotów gospodarczych na terenie gminy – duża ilość miejsc pracy; Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna na terenie gminy (wodociągowa, kanalizacyjna, gazociągowa, itp.) sprzyjająca lokalizowaniu nowych działalności gospodarczych; Bezpośrednie sąsiedztwo miasta Krakowa, jako dużego rynku zbytu, ośrodka gospodarczego i intelektualnego (dostęp do specjalistycznych kadr, nowych technologii, uczelni wyższych, itp.); Bliskość strategicznych szlaków transportowych (port lotniczy Kraków-Balice, autostrada A4, kolej); Objęcie całej gminy planem zagospodarowania przestrzennego. 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuregulowany stan prawny niektórych gruntów w strefach aktywności gospodarczej i poza nimi – trudności ze scalaniem gruntów; Bariery komunikacyjne, utrudniające rozwój gospodarczy gminy – brak obwodnicy miasta, łączącej autostradę A4 ze strefami aktywności gospodarczej; brak połączenia drogowego z gminami położonymi po drugiej stronie Wisły, niewystarczająca nośność i parametry obiektów mostowych, itp.; Niedostateczna siatka powiązań komunikacyjnych (drogi, system transportu zbiorowego, parkingi park&ride, szlaki rowerowe, itp.), ułatwiającej dostępność komunikacyjną stref, ich wzajemne powiązania, powiązania ze strefami znajdującymi się w najbliższej okolicy (Kraków, Zabierzów, Wieliczka, Niepołomice, Zator); Nieuregulowany stan prawny i przestarzała infrastruktura techniczna na obszarze po byłej hucie aluminium; Niezadawalający poziom edukacji zawodowej na terenie gminy – niedostateczny zasób wykwalifikowanej kadry technicznej średniego i wysokiego szczebla; Niezadawalający poziom współpracy pomiędzy placówkami edukacyjnymi a sektorem gospodarczym w zakresie nowoczesnych metod kształcenia zawodowego – brak szkół patronackich (objętych patronatem edukacyjnym konkretnych, dużych firm zlokalizowanych na terenie gminy), niewystarczający poziom kształcenia praktycznego, brak klas dedykowanych; Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych na terenie miasta – brak terenów z możliwością przeznaczenia na miejsca parkingowe w centrum miasta;

	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych – ponad 50% osób bezrobotnych z terenu gminy stanowią osoby do 35 roku życia; • Brak systemu orientacji zawodowej (doradztwa zawodowego) na poziomie gimnazjum - przypadkowy wybór zawodu i dalszych etapów kariery. • Brak centrum wsparcia dla małych przedsiębiorców (pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej, inkubator przedsiębiorczości, szkolenia, doradztwo) oraz biura obsługi biznesu (stały kontakt z dużymi firmami, promocja stref aktywności gospodarczej, przyciąganie inwestorów zewnętrznych, pokonywanie procedur administracyjnych, itp.).
--	---

Czynniki zewnętrzne

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa systemu kolei aglomeracyjnej na terenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, wraz z infrastrukturą komunikacyjną (w tym parkingi park&ride); • Wdrażanie autorskich projektów wspierających rozwój cech przedsiębiorczych – w szkołach oraz w działalności pozarządowej; • Rosnąca świadomość młodzieży w zakresie kształcenia powiązanego z kwalifikacjami zawodowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duży fiskalizm państwa – wysokie stawki podatkowe, wysokie koszty pracy; • Duże natężenie ruchu w stosunku do przepustowości dróg, uciążliwość ruchu dla mieszkańców i bezpieczeństwa ruchu drogowego; • Niewystarczająca liczba inwestycji budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, w tym tanich mieszkań; • Odływ wykształconej kadry do pracy zagranicą.

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Czynniki wewnętrzne

ATUTY	SŁABOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom gazyfikacji gminy; • Rozwinięta sieć elektroenergetyczna; • Rozwinięta infrastruktura sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; • Wysoka wydajność oczyszczalni ścieków; • Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych (wysoki poziom przygotowania do działań przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych); • Współpraca ze służbami odpowiedzialnymi oraz innymi podmiotami i instytucjami w zakresie zarządzania kryzysowego; • Funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Skawinie – m.in. możliwość wprowadzenia procesów odzysku surowców wtórnych; • Realizacja dotychczasowych projektów z zakresu zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych; • Realizacja dotychczasowych projektów z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom powodziowym na terenie gminy; • Wykorzystanie/adaptacja terenów zdegradowanych pod działalność inwestycyjną ; • Zabezpieczony dostęp do wody pitnej; • Potencjał osadniczy i rekreacyjny gminy, opierający się o walory środowiskowe; • Zbiorniki i ciekły wodne oraz tereny osuwiskowe i zielone możliwe do wykorzystania (zagospodarowania) na potrzeby rekreacyjne i turystyczne (np. sporty zimowe, turystyka aktywna, jednodniowa, weekendowa); • Procesy rewitalizacyjne, w tym dotyczące żwirowni i byłego wysypiska śmieci (adaptacja na cele turystyczno-rekreacyjne); • Rozwój Parku Miejskiego w Skawinie – Starorzecze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności osób starszych; • Słaby stopień segregacji odpadów przez mieszkańców na terenach mieszkalnictwa wielorodzinnego; • Niewystarczający odsetek osób korzystających z infrastruktury ochrony środowiska; • Niedostateczny rozwój sieci kanalizacji deszczowej oraz pogarszający się stan urządzeń melioracji wodnej; • Niski poziom wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych; • Zaległości w zakresie likwidacji wyrobów azbestowych z terenu gminy; • Dekapitalizacja części sieci elektroenergetycznej na terenie gminy; • Zanieczyszczenie powietrza, szczególnie w okresie grzewczym; • Zły stan techniczny infrastruktury przeciwpowodziowej; • Niewystarczająca regulacja rzek i potoków na terenie gminy. • Niewystarczająca oferta rekreacyjna gminy, wykorzystująca walory terenów zielonych, akwenów wodnych, itp.

Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Regeneracja środowiska naturalnego; • Poprawa jakości i czystości wody w rzekach; • Restrykcyjne przepisy w zakresie ochrony środowiska; • Polityczny i społeczny priorytet związany z rozwojem OZE oraz środki finansowe przeznaczone na ten cel; • Rozwój transportu zbiorowego i zrównoważonego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone środki finansowe na ochronę przeciwpowodziową, skutkujące zaniedbaniami inwestycyjnymi w tym zakresie (zagrożenie powodziowe); • Brak wykorzystania funkcji transportowej rzek na terenie gminy; • Czynniki wpływające na duże zanieczyszczenie powietrza: <ul style="list-style-type: none"> – bliskość aglomeracji śląskiej, – duże zakłady gospodarcze, emitujące szkodliwe pyły, – ograniczone możliwości finansowe mieszkańców w stosunku do wysokich cen paliwa (gazu oraz dobrej jakości węgla), powodujące niską emisję, – brak obwodnicy, powodujący koncentracją ruchu, a w konsekwencji większą emisję spalin, pyłu oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery, – położenie gminy w niecce – brak systemu wietrzenia (korytarzy powietrznych).

USŁUGI SPOŁECZNE	
Czynniki wewnętrzne	
ATUTY	SŁABOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> Położenie geograficzne – bliskość Krakowa i jego oferty społecznej; Stosunkowo dobrze rozwinięta baza edukacyjna; Wykształcona kadra w sektorze edukacji, kultury, sportu, itp.; Wysoki rozwój gospodarczy gminy; Aktywnie działające NGO – powstająca Skawińska Rada Pożytku Publicznego; Opracowane Plany Odnowy Miejscowości; Dobrze zorganizowana sieć przedszkoli i szkół na terenie gminy; Wysokie wyniki ze sprawdzianów, egzaminów zewnętrznych, zaangażowanie uczniów w konkursy; Działające instytucje kultury (Centrum Kultury i Sportu, 2 biblioteki i filie, Muzeum Regionalne w Skawinie); Odpowiednio, nowocześnie wyposażone instytucje kultury – wyremontowane, wyposażone w sprzęt komputerowy; Zmodernizowany Park Miejski; Działalność Multicentrum; Dostępna infrastruktura rekreacyjna i sportowa w mieście (kryta pływalnia, kort tenisowy, siłownia, orliki, skatepark, itp.); Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Projektów i Programów. 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca ilość ogólnodostępnych boisk sportowych, placów zabaw w ośrodkach wiejskich i na osiedlach; Potrzeby modernizacji i unowocześnienia bazy sportowej przy niektórych placówkach oświatowych; Rozległa i wymagająca remontu baza rekreacyjna i sportowa; Niewystarczająca baza lokalowa instytucji kultury, dostosowana do realizacji podstawowych zadań tych instytucji; Niezadawalający (w skali całej gminy) poziom wyposażenia placówek edukacyjnych w bazę informatyczną (sale komputerowe, sprzęt komputerowy, dostęp do szybkiego Internetu); Niewystarczające zasoby budownictwa socjalnego; Niedostosowanie infrastruktury ciągów komunikacyjnych oraz instytucjonalnej na terenie gminy dla potrzeb osób niepełnosprawnych; Brak szlaków rekreacyjnych, ścieżek i dróg rowerowych; Niewystarczająca baza sportowa klubów na terenie gminy; Brak spójnego (działania wielu instytucji) systemu wsparcia i pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób starszych; Zbyt wolna realizacja Planów Odnowy Miejscowości; Słaba baza lokalowa biblioteki pedagogicznej; Niewystarczająca oferta zagospodarowania czasu wolnego młodzieży na terenach wiejskich; Niewystarczający stopień zagospodarowania Starorzeczka;

	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba baza hotelowa; • Niezadawalający poziom aktywności społecznej mieszkańców - niski poziom zaangażowania w sprawy wspólnoty lokalnej, postawa roszczeniowa, niewystarczające poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne, itp.; • Niewystarczający system komunikacji wewnątrz wspólnoty lokalnej (m.in. narzędzia partycypacyjne, systemy konsultacji społecznych.); • Brak dokumentów analitycznych dotyczących kierunków rozwoju infrastruktury społecznej;
Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie w bliskości Krakowa (transport zbiorowy, szkoły, instytucje kultury, itp.); • Wytyczone szlaki turystyczne przebiegające przez teren Miasta i Gminy Skawina. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski dostęp do medycznych usług specjalistycznych i całodobowej opieki medycznej; • Mało inwestycji wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy; • Zagrożenie bezpieczeństwa niechronionych użytkowników dróg (piesi, rowerzyści itp.).

INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA	
Czynniki wewnętrzne	
ATUTY	SŁABOŚCI
<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonowanie Centrum Wspierania Rodziny (pomoc prawna, terapeutyczna, psychologiczna) i Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; Wykształcona kadra w sektorze polityki społecznej; Efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Projektów i Programów; Dynamiczny rozwój gospodarczy gminy; Niski wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej; Zmodernizowany Park Miejski; Działalność Centrum Kultury i Sportu oraz Multicentrum; Dostępna infrastruktura rekreacyjna i sportowa w Gminie (kryta pływalnia, baseny otwarte, stadion miejski, korty tenisowe, orliki, lodowisko, siłownia, skatepark itp.). 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca baza lokalowa instytucji polityki społecznej; Niewystarczające zasoby budownictwa socjalnego i komunalnego; Niewystarczająca sieć wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; Niski poziom poczucia bezpieczeństwa publicznego; Niedostosowanie infrastruktury instytucjonalnej oraz ciągów komunikacyjnych na terenie gminy dla potrzeb osób niepełnosprawnych; Brak systemu wsparcia i pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi; Brak polityki w kontekście starzenia się społeczeństwa; Niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego na terenach wiejskich; Niewystarczająca ilość ogólnodostępnych placów zabaw w ośrodkach wiejskich i na osiedlach.
Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Położenie w bliskości Krakowa (transport zbiorowy, szkoły, instytucje kultury, placówki ochrony zdrowia, itp.); Dostępność zewnętrznych środków w nowej perspektywie finansowej programowania unijnego. 	<ul style="list-style-type: none"> Spowolnienie gospodarcze; Delegowanie zadań publicznych na rzecz instytucji samorządowych bez zapewnienia adekwatnych środków finansowych.

Wyzwania rozwojowe

W wyniku dyskusji nad zasobami wewnętrznymi oraz otoczeniem Gminy Skawina, a także w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, można sformułować kilka wyzwań społeczno-gospodarczych, stojących przed wspólnotą samorządową. Na pierwszy plan wyłaniają się potrzeby w zakresie dynamizowania rozwoju gospodarczego i wykorzystania atutów Gminy (bliskość Krakowa, tereny inwestycyjne, duża liczba zakładów przemysłowych, itp.). Bardzo ważnym elementem tego wyzwania jest poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej miasta, która obecnie stanowi barierę rozwojową.

Jednym z istotnych wyzwań dla Gminy Skawina jest również kształtowanie wizerunku miejsca rekreacyjnego w odniesieniu do terenów wiejskich oraz atrakcyjny dla nowego osadnictwa. Realizacja tego wyzwania powinna opierać się m.in. o kreowanie i rozpropagowanie własnej, oryginalnej oferty rekreacyjno-kulturowej (wydarzenia kulturalne i sportowe, zabytki, obszary leśne, akweny wodne, itp.), która obecnie w bardzo małym zakresie dociera do potencjalnych odbiorców, w tym z pobliskiego Krakowa, a decyduje o wizerunku całej Gminy.

Do pozostałych wyzwań o charakterze strategicznym zaliczyć należy aktywizację społeczności lokalnej oraz rozwój usług publicznych, które w dłuższej perspektywie powinny przyczyniać się do przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym (ujemny przyrost naturalny, starzenie się społeczeństwa).

Wyzwania niniejsze szerzej zostały opisane poniżej. Na ich kanwie zidentyfikowano strategiczne obszary rozwoju.

Wyzwania rozwojowe Gminy Skawina do 2020 r.:

- ⇒ **Wzmacnianie pozycji gospodarczej Gminy Skawina** – co w przyszłości może zagwarantować skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych oraz zapewnić stabilizację dla finansów publicznych JST. Wzmacnianie pozycji gospodarczej Gminy Skawina jest uwarunkowane inwestycjami gminnymi i prywatnymi (zagospodarowanie istniejących terenów inwestycyjnych, rewitalizacja przestrzeni poprzemysłowych) oraz zewnętrznymi (m.in. poprawa przepustowości dróg krajowych i wojewódzkich na terenie gminy, budowa obwodnic, system kolei aglomeracyjnej, itp.). Wykorzystując bliskie położenie Krakowa i stosunkowo nieodległe względem konurbacji górnośląskiej, ich potencjał intelektualny i naukowy (wysokospecjalizowana kadra pracownicza), niewielką odległość oraz relatywnie tańsze ceny nieruchomości i gruntów, można budować atrakcyjną ofertę inwestycyjną – na istniejących terenach inwestycyjnych. Znaczącym działaniem w ramach niniejszego wyzwania jest również rewitalizacja obszarów poprzemysłowych, których na terenie Gminy jest wiele. Przekształcanie tych przestrzeni, ich odnowa techniczna oraz nadawanie nowych funkcji (gospodarczych, społecznych, rekreacyjnych) będzie tworzeniem nowych „ognisk” wzrostu, miejsc atrakcyjnych dla zamieszkania lub podjęcia działalności gospodarczej.
- ⇒ **Poprawa dostępności komunikacyjnej** – szczególnie w kontekście przejazdów tranzytowych przez teren gminy. Położenie w pobliżu autostrady A4 zapewnia dogodne połączenia transportowe z Krakowem i konurbacją górnośląską. Jednak

autostrada nie zapewnia pełnej dostępności komunikacyjnej Skawiny. Gęsta sieć dróg pozostałych kategorii nie stanowi atutu w rozumieniu nowoczesnych układów transportowych - niska przepustowość dróg (głównie drogi powiatowe), ich zły stan techniczny na niektórych fragmentach, duże natężenie ruchu powodują, iż pokonanie tych niewielkich dystansów na terenie miasta i gminy zajmuje znaczną ilość czasu. Ogranicza to możliwości przyciągania nowych inwestorów do stref gospodarczych, czy też nowych mieszkańców, szczególnie w kontekście konkurencji ze strony gmin podobnie skomunikowanych. Dodatkową trudnością realizacyjną jest fakt, iż zadania z tego zakresu leżą w gestii kompetencyjnej instytucji krajowych i wojewódzkich, co będzie wymagało współpracy międzysamorządowej dla osiągnięcia wspólnego celu, licznych działań lobbystycznych oraz wielu uzgodnień technicznych.

- ⇒ **Kreowanie wizerunku Gminy Skawina** – przede wszystkim poprzez wzrost infrastruktury rekreacyjnej oraz oryginalne przedsięwzięcia kulturalno-sportowe, które z jednej strony powinny przełożyć się na wzrost zainteresowania Gminą wśród potencjalnych odwiedzających (mieszkańcy aglomeracji krakowskiej, turyści zagraniczni, turyści kwalifikowani – zainteresowani oryginalnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi i rekreacyjnymi, itp.), a z drugiej strony przyczynić się do wzrostu zamożności mieszkańców i w konsekwencji wykreować wewnętrzny popyt na rynku. Ten zaś ma szansę stanowić podstawowe uzasadnienie dla podejmowania różnych działalności gospodarczych, zorientowanych na ponadlokalnych nabywców, w tym świadczących usługi rynkowe w ramach przemysłów czasu wolnego. Walory Gminy Skawina (krajobraz, obszary leśne, zabytki i układy urbanistyczne, akweny wodne) nie gwarantują samoistnego rozwoju rekreacji. Walory te w konkurencji z pobliskimi ośrodkami turystycznymi (Kraków, Oświęcim, Wadowice, Ojców, itp.) nie mają odpowiedniej siły przebicia na rynku. Jednak Skawina może zbudować bardzo atrakcyjną ofertę rekreacyjno-kulturową i sportową. Obecnie Skawina nie posiada żadnej specjalizacji rekreacyjnej (mimo wielu zasobów), brakuje infrastruktury, brakuje oferty, brakuje produktów i promocji. Wyzwaniem jest przyciąganie inwestorów i tworzenie nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej, rewitalizacja bazy już istniejącej i przewracanie do życia obiektów wymagających renowacji i rewitalizacji (m.in.: zbiorniki wodne, dolina Wisły, szlaki, trasy rowerowe, obszary rekreacyjne – Las Bronaczowa, itp.). Potrzebny jest nowy wizerunek spletający zasoby przyrodnicze z walorami kulturowymi i rekreacyjnymi. Oryginalność niektórych produktów terytorialnych, jakie mogą być przedmiotem konsumpcji dla mieszkańców, turystów, inwestorów, czy codziennie przybywających na obszar Gminy, powinna być traktowana jako ważny argument w działaniach promocyjnych.
- ⇒ **Inicjowanie aktywności mieszkańców** – angażowanie się w miejscowe inicjatywy, poszukiwanie miejsca realizacji własnych aspiracji i działalności na terenie Gminy Skawina. Problem bierności niektórych środowisk lokalnych jest konsekwencją zaistnienia wielu różnych czynników, z których warunki ekonomiczne są może najłatwiej dostrzegalne wśród negatywnie oddziałujących, ale niekoniecznie najtrudniejsze do pokonania. Problemy występowania patologii społecznych, dziedziczenia ubóstwa czy wykluczenia obserwowane są w wielu miejscach całego województwa i nie są cechą charakterystyczną wyłącznie dla Gminy Skawina. Jednak stanowią duże zagrożenie dla realizacji wyzwań gospodarczych i wizerunkowych,

w związku z czym powinny stanowić istotną część strategii. Przeciwdziałanie tym niekorzystnym tendencjom społecznym powinno być realizowane m.in. poprzez utrzymywanie wysokiej jakości kształcenia od pierwszych jego etapów, angażowanie mieszkańców do świadomego udziału w kulturze oraz inicjatywach lokalnych, kreowanie wartości przedsiębiorczych i estetycznych. Przyczyni się to w przyszłości do zapewnienia odpowiedniej zaradności i operatywności mieszkańców (np. aktywne poszukiwanie pracy na terenie Gminy), odpowiedzialności za dobro wspólne (np. estetyka kamienic i gospodarstw, odnowa centrów wsi i miejsc publicznych) oraz przedsiębiorczości. W warunkach Gminy Skawina, ważne jest aby wspierać wszelkie inicjatywy integrujące nowych mieszkańców.

- ⇒ **Ważne centrum usług publicznych w województwie małopolskim** – którym Skawina powinna stać się w najbliższych latach, aby przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom gospodarczym i demograficznym, jakie są dostrzegalne w sferze globalnej. Realizacja tego aspektu przyszłości Gminy Skawina wymagać będzie jednak wykazania się przynajmniej regionalną konkurencyjnością, w znaczeniu budowy oferty usług publicznych, kierowanych do mieszkańców (w tym potencjalnych – nowych), o wysokiej jakości. Mowa głównie o usługach edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, administracyjnych, które jako kompleksowa oferta społeczna nierzadko decyduje o jakości kapitału społecznego i atrakcyjności dla nowego osadnictwa. Gmina Skawina, poprzez swoje dogodne położenie już stanowi atrakcyjny teren osadniczy – widać to przede wszystkim w tych częściach Gminy, które charakteryzują się dobrym skomunikowaniem z Krakowem. Wobec ogólnokrajowych, niekorzystnych tendencji demograficznych, rozwój funkcji rezydencjonalnych i osadniczych Gminy należy postrzegać jako poważną szansę rozwojową, a każdego nowego mieszkańca jako swoistego inwestora (klienta wszystkich usług świadczonych na obszarze Gminy). Rozwój silnego centrum usług publicznych jest warunkiem koniecznym, aby tę szansę wykorzystać. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na równoległą optymalizację kosztów funkcjonowania usług publicznych i administracyjnych, ponieważ mogą one stanowić bardzo poważne zagrożenia dla budżetu gminnego. Ważnym aspektem w tym kontekście może być współpraca międzysektorowa (z organizacjami pozarządowymi) na rzecz rozwoju i poprawy efektywności (zmniejszanie kosztów) niektórych usług publicznych oraz ciągłe doskonalenie systemów zarządczych, które bezpośrednio wpływają na jakość usług administracyjnych.

Wizja i misja rozwoju Gminy Skawina

Wizja rozwoju Gminy Skawina stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2020 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota Gminy, tj. władze samorządowe Gminy oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza Gmina. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA „GMINA SKAWINA 2020”

Miasto i Gmina Skawina w 2020 roku to dobre miejsce do życia, pracy i spędzania wolnego czasu, czyste oraz dostosowujące się do trendów ekologicznych, z rozbudowaną infrastrukturą świadczącą o wysokiej jakości życia. Nasza Gmina - otwarta na biznes i rodziny - jest gotowa zaspokajać potrzeby mieszkańców, w tym osób starszych i tych, które mają trudności w realizacji własnych celów i aspiracji. Bliskość Krakowa jest atutem pozwalającym rozwijać się nam w zrównoważony i trwały sposób.

SKAWINA – SILNA AKTYWNYMI I PRZEDSIĘBIORCZYMI MIESZKAŃCAMI

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy Skawina. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Skawina, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy Skawina, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU GMINY SKAWINA

Naszą misją jest inicjowanie rozwoju gospodarczego, społecznego oraz przestrzennego Gminy Skawina w partnerstwie z sektorem biznesowym i pozarządowym. Chcemy wspólnie kreować wizerunek Gminy Skawina jako miejsca przyjaznego do życia, prowadzenia działalności gospodarczej i realizacji własnych aspiracji.

Plan operacyjny Strategii

Priorytety wyszczególnione w strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Skawina do 2020 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono zatem cztery obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

OBSZAR 1. GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ;

OBSZAR 2. PRZYJAZNE ŚRODOWISKO;

OBSZAR 3. AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA;

OBSZAR 4. INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA;

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2020 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Skawina w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii Rozwoju stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020.

GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	PRZYJAZNE ŚRODOWISKO	AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA
<i>Cel strategiczny:</i> Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oparta na efektywnym systemie edukacji i przedsiębiorczości mieszkańców	<i>Cel strategiczny:</i> Wysoka atrakcyjność osadnicza i rekreacyjna gminy dzięki wykorzystaniu walorów środowiskowych	<i>Cel strategiczny:</i> Doskonalenie jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego	<i>Cel strategiczny:</i> Doskonalenie systemów polityki społecznej
<p>Cel operacyjny 1.1 Budowa potencjału gospodarczego</p> <p>Cel operacyjny 1.2 Wsparcie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej</p> <p>Cel operacyjny 1.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego</p>	<p>Cel operacyjny 2.1 Skuteczny system ochrony środowiska</p> <p>Cel operacyjny 2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego</p> <p>Cel operacyjny 2.3 Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>Cel operacyjny 2.4 Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych</p>	<p>Cel operacyjny 3.1 Doskonalenie jakości usług edukacyjnych</p> <p>Cel operacyjny 3.2 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p> <p>Cel operacyjny 3.3 Skuteczny system zarządzania gminą</p> <p>Cel operacyjny 3.4 Wzmacnianie sektora pozarządowego i inicjatyw obywatelskich</p>	<p>Cel operacyjny 4.1 Rozwój polityki prorodzinnej</p> <p>Cel operacyjny 4.2 Rozwój oferty dla osób starszych</p> <p>Cel operacyjny 4.3 Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Cel operacyjny 4.4 Rozwój budownictwa mieszkaniowego</p> <p>Cel operacyjny 4.5 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego</p>

OBSZAR 1 – GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Cel strategiczny:

Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oparta na efektywnym systemie edukacji i przedsiębiorczości mieszkańców

Strategia postępowania:

Jednym z najważniejszych celów rozwojowych Gminy Skawina jest budowanie pozycji miejsca atrakcyjnego dla inwestycji oraz korzystającego z wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców. Jakość i konkurencyjność gospodarki (w tym lokalnej) jest dziś uzależniona nie tylko od warunków ekonomicznych i prawnych, ale nade wszystko od jakości kapitału ludzkiego. Kapitał intelektualny jest sumą kapitału, jaki tworzą ludzie i instytucje, potencjał zewnętrznego wizerunku oraz wewnętrzne relacje społeczne. Umiejętne i pełne wykorzystanie tych atutów powinno prowadzić do nowego – strategicznego spojrzenia na obszary przewagi konkurencyjnej. Rozwój zależy od otwartości i gotowości do współpracy, jakości kadr gospodarki, poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, uniwersalnych kwalifikacji pracowników, zdolności do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zdolności do elastycznego reagowania na zachodzące na rynku pracy zmiany. Tym samym, edukacja w Gminie nie może rozwijać się bez uwzględnienia jej wpływu na lokalną gospodarkę, tworzące ją podmioty i ich kadry. Podobnie gospodarka nie może się rozwijać bez wzajemnych relacji w zakresie kierunków i jakości sfery edukacji oraz jakości lokalnego rynku pracy. Potrzebne jest zatem nowe podejście do wsparcia przedsiębiorczości i kształcenia postaw przedsiębiorczych, intensyfikacja współpracy i jej koordynacja w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych oraz gospodarczych, a także uspojnianie współpracy pomiędzy sektorem gospodarczym i instytucjami rynku pracy. Służyć temu mają zintegrowane interwencje w zakresie edukacji, przedsiębiorczości i rynku pracy.

Szansą na rozwój Gminy Skawina jest inteligentne gospodarowanie i pomnażanie lokalnych zasobów (potencjałów) oraz umiejętne korzystanie z położenia względem metropolii krakowskiej oraz głównych szlaków transportowych. Jednak, w długiej perspektywie, zwiększenie tempa rozwoju nie będzie możliwe bez zagospodarowywania istniejącej infrastruktury gospodarczej, stanowiącej o konkurencyjności Gminy i atrakcyjności inwestycyjnej. Niezbędne są również inwestycje, podnoszące zewnętrzną dostępność komunikacyjną, która stanowi jedną z podstawowych determinant rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego.

Ważnym potencjałem rozwojowym Gminy są również obszary wiejskie. Dobre warunki naturalne, odpowiedni poziom skomunikowania z otoczeniem, położenie względem dużych obszarów zurbanizowanych może w przyszłości stać się istotną szansą rozwojową – rozwój nowych obszarów osadniczych i zwiększenie potencjału demograficznego, a co za tym idzie również gospodarczego.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011-2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny:</i> Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oparta na efektywnym systemie edukacji i przedsiębiorczości mieszkańców	OBSZAR 1. GOSPODARKA WIEDZY I AKTYWNOŚCI <i>Cel strategiczny:</i> Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców <i>Kierunki rozwoju:</i> 1.1. Rozwój kapitału intelektualnego, 1.2. Budowa infrastruktury regionu wiedzy, 1.3. Kompleksowe wsparcie nowoczesnych technologii, 1.4. Rozwój kształcenia zawodowego i wspieranie zatrudnienia, 1.5. Wzmacnianie i promocja przedsiębiorczości	1.2 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
	OBSZAR 3. INFRASTRUKTURA DLA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ <i>Cel strategiczny:</i> Wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komunikacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej <i>Kierunki rozwoju:</i> 3.2. Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych.	1.3 Budowa podstaw konkurencyjności województw
	OBSZAR 5. ROZWÓJ MIAST I TERENÓW WIEJSKICH <i>Cel strategiczny:</i> Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich	2.2 Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe

	<u>Kierunek rozwoju:</u> 5.2. Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich.	
--	---	--

Cele operacyjne:

1.1 Budowa potencjału gospodarczego

1.2 Wsparcie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej

1.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego

OBSZAR 1:**GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ****OBSZAR 1: GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ****Cel strategiczny: Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oparta na efektywnym systemie edukacji i przedsiębiorczości mieszkańców**

1.1	Cele operacyjne: <
-----	---

	1.1.3	Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, centrum wsparcia dla przedsiębiorców oraz innych form stowarzyszeniowych.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Krakowski Park Technologiczny, izby gospodarcze, przedsiębiorcy
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>W procesie rozwoju gospodarczego gminy ważne jest wspieranie istniejących i nowo powstałych przedsiębiorstw. Proponowanymi formami wsparcia dla nowo powstałych firm są inkubatory przedsiębiorczości, a więc instytucje pomagające w wynajęciu powierzchni biurowej, magazynowej i produkcyjnej, a także oferujące szereg usług biurowych i okołobiznesowych. Centra wspierania przedsiębiorców mają za zadanie stwarzać jak najlepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, tzn. udzielać informacji nt. dostępnych środków na rozwój firm, szkoleń i doradztwa, możliwości wsparcia finansowego (gwarancje, pożyczki), gromadzić i analizować dane dotyczące gospodarki lokalnej, realizować zadania z zakresu promocji gospodarczej na rynkach krajowych i zagranicznych oraz przyciągania inwestorów zewnętrznych, tworzyć koncepcje rozwoju stref aktywności gospodarczej oraz ich powiązania ze strefami w otoczeniu (Kraków, Niepołomice, Wieliczka, Zabierzów, Zator – efekt synergii). Działania powyższe są niezwykle ważne, szczególnie na terenie gmin ze zróżnicowaną strukturą przedsiębiorczości (firmy małe, średnie i duże), do jakich zalicza się gmina Skawina.</i></p>			
	1.1.4	Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa z zakresu przedsiębiorczości – nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Instytucje otoczenia biznesu (IOB), organizacje pozarządowe
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Kluczowym narzędziem rozwiązywania problemów związanych z bezrobociem jest aktywne stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców i wspieranie zatrudnienia. Zadaniem władz gminy w tym zakresie jest wspieranie działań doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, oferowanych najczęściej przez organizacje pozarządowe oraz instytucje otoczenia biznesu.</i></p>			
	1.1.5	Rewitalizacja terenów poprzemysłowych – kreowanie nowych funkcji gospodarczych, aktywna polityka podatkowa.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, izby gospodarcze, przedsiębiorcy
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Dostępność terenów poprzemysłowych gminy stwarza potencjał rozwoju gospodarczego. Wymagają one jednak inwestycji pozwalających na wykreowanie nowych funkcji społecznych i gospodarczych, szczególnie z zakresu poprawy jakości infrastruktury technicznej, a także rozwoju na terenach zdegradowanych nowych obiektów użyteczności publicznej. Istotnym czynnikiem wzmacniającym aktywność gospodarczą na terenach poprzemysłowych może być preferencyjna polityka podatkowa. Ożywienie terenów poprzemysłowych wymieniane jest jako jeden z ważnych celów polityki regionalnej w unijnym okresie programowania do roku 2020.</i></p>			

	1.1.6	Współpraca samorządu z uczelniami wyższymi w zakresie tworzenia specjalistycznych kadr dla nowoczesnej gospodarki oraz wdrażania innowacji i nowych technologii.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Placówki oświatowe, uczelnie wyższe, przedsiębiorcy, izby gospodarcze
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Rolą jednostek samorządu terytorialnego jest wspieranie kontaktów pomiędzy przedsiębiorcami a uczelniami wyższymi, kształcącymi specjalistyczne kadry dla gospodarki. Bliskość dużego ośrodka akademickiego stwarza możliwości zapewnienia kadr o specjalistycznym, profilowanym wykształceniu, adekwatnym do zapotrzebowania zgłaszanego przez potencjalnych pracodawców. Nie bez znaczenia pozostają możliwości uczelni wyższych i ośrodków badawczych w zakresie wdrażania nowych technologii i wprowadzania innowacji.</i></p>			
	1.1.7	Wspieranie lokowania inwestycji z branży badawczo-rozwojowej	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, izby gospodarcze
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Sektor badawczo-rozwojowy będzie jednym z najbardziej dofinansowanych w nowej perspektywie 2014-2020. Gmina posiada na swoim terenie przedsiębiorstwa duże, najczęściej włączające się w tego typu projekty, we współpracy z sektorem naukowym, który zapewniają uczelnie w pobliskim Krakowie. Laboratoria, ośrodki badawcze, centra usługowe to pożądane formy badawczo-rozwojowe. Rolą gminy jest tworzenie warunków dla realizacji projektów badawczo-rozwojowych na jej terenie, m.in., współpraca z firmami, samorządem regionalnym i uczelniami wyższymi.</i></p>			

1.2	Wsparcie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej	1.2.1 Modernizacja dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy.	Zarządcy dróg	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, sąsiednie gminy
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Sieć dróg krajowych i wojewódzkich stanowi o zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Skawiny i jej atrakcyjności inwestycyjnej. Gmina jest bardzo korzystnie położona względem aglomeracji krakowskiej, autostrady A4, portu lotniczego Kraków-Balice oraz magistrali kolejowych (pasażerskich i towarowych). Jednak położenie to jest znacznie ograniczone przez bardzo niską przepustowość dróg krajowych i wojewódzkich. Brak obwodnicy miasta, bardzo duże natężenie ruchu (szlaki transportowe Kraków-Oświęcim, Kraków-Bielsko-Biała), znaczna liczba dużych zakładów przemysłowych korzystających z transportu ciężarowego, powodują w godzinach szczytu paraliż komunikacyjny miasta i gminy. Działania w ramach niniejszego kierunku interwencji będą zmierzać do współpracy z innymi zarządcami dróg w zakresie rozwoju dróg obwodnicowych miasta i miejscowości wiejskich oraz likwidacji „wąskich gardeł komunikacyjnych”, a także utrzymywaniu odpowiedniego stanu technicznego dróg. Drogi powiatowe stanowią znaczącą część układu komunikacyjnego znajdującego się na terenie gminy Skawina. Stan techniczny tych dróg na wielu odcinkach odbiega od standardów jakości i parametrów normatywnych. Rolą gminy jest nawiązywanie współpracy z powiatem krakowskim w zakresie modernizacji tej kategorii dróg – lobbowanie, wspieranie działań inwestycyjnych, partycypacja finansowa, itp. Do tej grupy zadań należy również zwiększenie nośności mostu na Kanale Łęczańskim.</p>			
		1.2.2 Modernizacja infrastruktury kolejowej w ramach systemu kolei aglomeracyjnej.	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Miasto Kraków, Przewozy Regionalne, PKP, sąsiednie gminy
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Działania w ramach niniejszego kierunku interwencji polegają na modernizacji infrastruktury kolejowej na terenie gminy i utworzenia dużego centrum przesiadkowego w ramach systemu kolei aglomeracyjnej. Powiązanie Skawiny z pozostałą częścią aglomeracji krakowskiej sprawnym systemem kolei aglomeracyjnej, wraz z infrastrukturą parkingów park&ride i biletem aglomeracyjnym pozwoli na znaczne zmniejszenie wewnętrznego ruchu samochodowego oraz udrożni lokalny układ komunikacyjny. Działania te przysłużą się również do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej oraz osadniczej gminy.</p>			
		1.2.3 Przebudowa węzłów drogowych.	Zarządcy dróg	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	GDDKiA, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, sąsiednie gminy
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Działania w zakresie przebudowy węzłów drogowych na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie, które stanowią „wąskie gardła” układu komunikacyjnego.</p>			

	1.2.4	Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Inni zarządcy dróg
		<p>Uzasadnienie: <i>Modernizacja dróg gminnych oraz rozbudowa lokalnego układu komunikacyjnego jest ważnym zadaniem dla otwierania nowych terenów inwestycyjnych, rekreacyjnych i osadniczych. Działania z tego zakresu pozwolą na wykorzystanie szans związanych z dogodnym położeniem Skawiny względem aglomeracji krakowskiej, dla zwiększenia zainwestowania gospodarczego oraz poprawy komfortu życia.</i></p>			
	1.2.5	Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Gminy sąsiednie, Starostwo Powiatowe
		<p>Uzasadnienie: <i>Kierunek interwencji ma na celu prowadzenie analizy możliwości (technicznych, finansowych) budowy dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym przy każdorazowej budowie nowej drogi samochodowej lub ciągu pieszego oraz przy gruntownych modernizacjach dróg samochodowych i ciągów pieszych. Działania te mają na celu usprawnienie lokalnego układu komunikacyjnego, odciążenie dróg oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Działania będą skuteczne pod warunkiem organizacji ciągów rowerowych z miejscowości wiejskich do Skawiny (dojazd do szkoły, pracy, załatwiania spraw) oraz ze Skawiny do Krakowa.</i></p>			
	1.2.6	Budowa i organizacja nowych miejsc parkingowych na terenie gminy	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Właściciele gruntów
		<p>Uzasadnienie: <i>Działanie dotyczy budowy oraz organizacji nowych miejsc parkingowych w miejscach o wzmożonej gęstości usług publicznych, handlowych i gospodarczych. Dotyczy to szczególnie centrum miasta Skawiny. Problemem w tym zakresie jest brak miejsc, które można przeznaczyć na miejsca parkingowe. W związku z tym należy analizować koncepcje alternatywnych rozwiązań – np. wielopoziomowych parkingów. Planuje się również upowszechnianie i montaż bezpiecznych stojaków w miejscach publicznych, handlowych i gospodarczych.</i></p>			

1.3 System edukacji wspierający rozwój - kapitału intelektualnego	1.3.1	Współpraca z przedsiębiorcami w zakresie nowych kierunków oraz nowoczesnych metod kształcenia zawodowego.	Starostwo Powiatowe w Krakowie	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, placówki oświatowe
		Uzasadnienie: <i>Atrakcyjność i efektywność lokalnej gospodarki zależy w istotnym stopniu od możliwości i kosztów pozyskania pracowników. Wspieranie rozwoju lokalnego powinno zatem opierać się na ścisłej współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, której efektem będą zmiany polityki szkoleniowej na poziomie ponadgimnazjalnym oraz rozwój metod kształcenia zawodowego, pozwalające dostosowywać kompetencje i umiejętności mieszkańców do konkretnego zapotrzebowania lokalnych pracodawców. Istotnym elementem pakietu działań edukacyjnych powinno być kształcenie praktyczne w miejscu pracy. Mimo, iż kształcenie zawodowe nie leży w bezpośrednich kompetencjach samorządu gminnego, to powinien mieć wpływ na dostosowywanie kierunków kształcenia do specyfiki gospodarki lokalnej i potrzeb własnych przedsiębiorców. W tym zakresie niezbędna jest współpraca z organami prowadzącymi szkoły zawodowe, przedsiębiorcami, a także uczestnictwo w projektach z tego zakresu.</i>			
	1.3.2	Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy	Placówki oświatowe	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Powiatowy Urząd Pracy, Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli, Miejska Biblioteka Publiczna w Skawinie, Biblioteka Pedagogiczna w Skawinie, organizacje pozarządowe, zrzeszenia przedsiębiorców
		Uzasadnienie: <i>Dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku pracy, szczególnie w zakresie stosowania nowych technologii w procesie produkcji oraz dostarczania usług, a także zmieniające się gusta i preferencje klientów wymagają ciągłego dostosowywania wiedzy i umiejętności do zmieniających się oczekiwań i potrzeb pracodawców. Ważne jest budowanie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby ciągłej edukacji i podnoszenia umiejętności, a w przypadku istotnych zmian strukturalnych na rynku pracy, przekwalifikowania się i nauki nowego zawodu. Nie mniej ważne jest budowanie świadomości przedsiębiorców w zakresie konieczności wspierania aktywności edukacyjnej pracowników.</i>			
	1.3.3	Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa w szkołach gimnazjalnych, dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji)	Placówki oświatowe	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Gmina Skawina, przedsiębiorcy, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe

Uzasadnienie:

Obserwowana sytuacja na regionalnym rynku pracy wskazuje na niewłaściwe wybory kolejnych etapów kształcenia, co skutkuje dużym odsetkiem bezrobocia wśród osób młodych i małą liczbą osób o odpowiednich kompetencjach. Brak wiedzy o zawodach i profesjach, brak informacji o własnych predyspozycjach zawodowych, brak systemowego doradztwa w zakresie kariery zawodowej są jednymi z większych bolączek krajowego systemu oświaty. Należy dążyć do wypracowania własnego, lokalnego systemu przygotowania młodzieży do kariery zawodowej. System ten musi rozpoczynać działalność wśród dzieci i młodzieży szkół gimnazjalnych. To od tego etapu kształcenia i wyborze kolejnej szkoły, praktycznie zależy przyszłość młodych ludzi. Niewłaściwy wybór szkoły ponadgimnazjalnej rzutuje na całą karierę zawodową. W systemie tym powinny uczestniczyć placówki oświatowe, służby zatrudnienia, doradcy. System musi mieć charakter stały, nie mogą być to pojedyncze spotkania całej klasy z doradcą zawodowym.

1.3.4	Doskonalenie w szkołach gminnych programów z zakresu przedsiębiorczości – zajęcia aktywne, gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami	Placówki oświatowe	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Gmina Skawina, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i instytucje publiczne
-------	---	--------------------	---	--

Uzasadnienie:

Przedsiębiorczość stanowi wg Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 jedną z kompetencji kluczowych, która wymaga znacznego wzmocnienia wśród młodych pokoleń. Definiowana jest jako niezbędna dla młodych ludzi do ich samorealizacji, rozwoju osobistego, aktywności i zatrudnienia. Celem kierunku jest rozwój tych kompetencji wśród dzieci i młodzieży poczynszszy od szkoły podstawowej. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju kompetencji kluczowych winno odbywać się od początku procesu kształcenia. Stosowanie metod aktywnych w tym procesie, takich jak: gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami, konkursy, wizyty w firmach lokalnych, instytucjach, bankach oraz warsztaty edukacyjne znacznie uatrakcyjnijają proces nauczania przedsiębiorczości w oczach młodych ludzi.

1.3.5	Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych	Placówki oświatowe	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Gmina Skawina, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
-------	--	--------------------	---	--

Uzasadnienie:

Celem kierunku interwencji jest wspieranie najzdolniejszych uczniów na wszystkich poziomach edukacji tak, aby efektywnie motywować młodych mieszkańców gminy Skawina do jeszcze większego rozwoju zainteresowań naukowych i pasji.

1.3.6	Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych	Placówki oświatowe	Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę	Gmina Skawina, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury
-------	---	--------------------	---	--

	<p><u>Uzasadnienie:</u> <i>Kompetencje kluczowe definiowane są jako te, które niezbędne są osobom do ich samorealizacji, rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, integracji społecznej i zatrudnienia. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 zalicza do nich m.in.: językowe, matematyczne, naukowo-techniczne, informatyczne, społeczne i obywatelskie, przedsiębiorczości, świadomości i ekspresji kulturowej. Stanowią one połączenie wiedzy, umiejętności i postaw obywateli. Celem kierunku jest rozwój kompetencji kluczowych mieszkańców gminy Skawina poczynwszy od szkoły podstawowej. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju kompetencji kluczowych winno odbywać się od początku procesu kształcenia.</i></p>				
	<p>1.3.7</p>	<p>Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów przedmiotowych pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów</p>	<p>Placówki oświatowe</p>	<p>Właściwy wydział lub jednostka podległa odpowiedzialna za oświatę</p>	<p>Gmina Skawina, organizacje pozarządowe</p>
	<p><u>Uzasadnienie:</u> <i>Kontynuowanie działań z zakresu doskonalenia systemu zajęć pozalekcyjnych, rozwijających umiejętności i kreujących nowe kompetencje uczniów. Stosowanie aktywnych metod kształtujących kreatywność, dążenie do osiągnięcia celów. Prezentowanie osiągnięć rodzicom – współuczestnictwo w procesie wychowawczym i edukacyjnym.</i></p>				

Proponowane mierniki realizacji w OBSZARZE 1:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Źródło danych	
Cel operacyjny 1.1 Budowa potencjału gospodarczego	Powierzchnia terenów gminnych wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej na terenie Gminy	UM	MPZP
	Liczba pracujących w strefach aktywności gospodarczej gminy	UM	Dane własne
	Powierzchnia zagospodarowana w strefach aktywności gospodarczej	UM	MPZP
	Liczba inwestorów działających w strefach aktywności gospodarczej gminy	UM	Dane własne
	Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Ewidencja CEIDG
	Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy do podmiotów wyrejestrowywanych	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Ewidencja CEIDG
Cel operacyjny 1.2 Wsparcie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej	Długość nowych dróg różnych kategorii wybudowanych i zmodernizowanych na terenie gminy [km]	Zarządcy dróg	Ewidencje zarządców dróg
	Liczba pasażerów w transporcie publicznego – transport kolejowy	Przewoźnicy	Ewidencje operatora
	Średni czas przejazdu ze Skawiny do Krakowa –transport kolejowy	Przewoźnicy	Rozkład jazdy
	Długość [km] nowych i zmodernizowanych ciągów pieszych i tras rowerowych na terenie gminy	Zarządcy dróg	Ewidencje zarządców dróg
Cel operacyjny 1.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego	Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE
	Wyniki testów gimnazjalnych	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE

	Edukacyjna wartość dodana	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE
--	----------------------------------	---	---------------

OBSZAR 2 – PRZYJAZNE ŚRODOWISKO

Cel strategiczny:

Wysoka atrakcyjność osadnicza i rekreacyjna gminy dzięki wykorzystaniu walorów środowiskowych

Strategia postępowania:

Zgodnie z nowym paradygmatem polityki regionalnej, wedle zapisów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, rozwój Małopolski w perspektywie do 2020 roku powinien opierać się w znacznej mierze na wzmacnianiu czynników wzrostu oraz zwiększaniu siły i pola oddziaływania efektów procesów rozwojowych, zachodzących przede wszystkim w obszarze metropolitalnym Krakowa oraz konurbacji górnośląskiej. Główną szansą rozwojową dla Miasta i Gminy Skawina jest zatem integracja obszarów z Krakowem, bazująca na wysokiej dostępności komunikacyjnej i dogodnym położeniu gminy, przy wykorzystaniu walorów środowiskowych, decydujących o jej atrakcyjności osadniczej i rekreacyjnej.

W ramach analizy strategicznej zdiagnozowano, że jedne z najpoważniejszych problemów Gminy Skawina stanowią:

- Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności osób starszych;
- Niewystarczający odsetek osób korzystających z infrastruktury ochrony środowiska;
- Niski poziom wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- Zanieczyszczenie powietrza, szczególnie w okresie grzewczym;
- Zły stan techniczny infrastruktury przeciwpowodziowej.

W związku z powyższym, istotnym wyzwaniem dla samorządu i całej społeczności gminnej pozostaje zapewnienie bezpieczeństwa w obszarze szeroko rozumianego środowiska naturalnego: poprawa jakości wód, ochrona przed powodzią i suszą, doskonalenie gospodarki odpadami, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności poprzez efektywną współpracę z innymi podmiotami, aktywną politykę inwestycyjną, jak również wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców.

Niniejszy obszar rozwojowy wskazuje na wykorzystanie jednego z najważniejszych potencjałów rozwojowych Gminy Skawina – atrakcyjności osadniczej, zapewnianej przez uwarunkowania gospodarcze, relatywnie dobrą sytuację na rynku pracy, walory środowiska naturalnego oraz dobre skomunikowanie ze stolicą województwa i innymi obszarami Małopolski. Programowana strategia postępowania pozwoli na wzmocnienie wizerunku Skawiny jako miejsca przyjaznego do życia, pracy i wypoczynku.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011- 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<p><i>Cel strategiczny:</i> Wysoka atrakcyjność osadnicza i rekreacyjna gminy dzięki wykorzystaniu walorów środowiskowych</p>	<p>OBSZAR 2. DZIEDZICTWO I PRZEMYSŁY CZASU WOLNEGO <i>Cel strategiczny:</i> Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury <i>Kierunki polityki rozwoju:</i> 2.1 Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej, 2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury oraz komercjalizacja usług czasu wolnego, 2.4 Wzmocnienie promocji dziedzictwa regionalnego oraz oferty przemysłów czasu wolnego)</p>	<p>1.2 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększanie ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi</p>
	<p>OBSZAR 4. KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY I INNE SUBREGIONY <i>Cel strategiczny:</i> Silna pozycja konkurencyjna Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w przestrzeni europejskiej oraz wzrost potencjału ekonomicznego subregionów w wymiarze regionalnym i krajowym <i>Kierunki polityki rozwoju:</i> 4.1 Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego</p>	<p>1.3 Budowa podstaw konkurencyjności województw</p>

	<p>OBSZAR 6. BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE</p> <p><u>Cel strategiczny:</u> Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym</p> <p><u>Kierunki polityki rozwoju:</u> 6.1 Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, 6.4 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym</p>	<p>2.2 Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</p>
--	---	--

Cele operacyjne:

2.1 Skuteczny system ochrony środowiska

2.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego

2.3. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców

2.4 Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych

OBSZAR 2: PRZYJAZNE ŚRODOWISKO

OBSZAR 2 : PRZYJAZNE ŚRODOWISKO				
Cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność osadnicza i rekreacyjna gminy dzięki wykorzystaniu walorów środowiskowych				
Cele operacyjne:	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
2.1 Skuteczny system ochrony środowiska	2.1.1 Rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy	Elektrownia Skawina S.A.	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, instytucje publiczne, Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska, MPEC S.A. w Krakowie
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Mając na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz poprawę warunków życia mieszkańców, zakłada się rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczej na terenie gminy. Jest to zgodne z ogólnymi tendencjami w zakresie ciepłownictwa – eliminowanie drobnych, pojedynczych i mało efektywnych źródeł ciepła, w największym stopniu szkodzącym środowisku, na rzecz rozwiązań systemowych. Ponadto, dostęp do sieci ciepłowniczej to dla mieszkańców poczucie większego komfortu i bezpieczeństwa, ponieważ w lokalach brak dodatkowych urządzeń wytwarzających energię ciepłą, stanowiących potencjalne zagrożenie dla użytkowników. Zaplanowane działania pozwolą przede wszystkim na zmniejszenie niskiej emisji, ponieważ miasto i gmina usytuowane są w obniżeniu Doliny Wisły i (podobnie jak Kraków) mają słabe przewietrzanie. Zakłada się również rozwój oferty związanej z zastosowaniem systemu podgrzewania wody ciepłą z miejskiej sieci.</p>			
	2.1.2 Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej	Gmina Skawina, Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, instytucje publiczne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Zespół ds. Pozyskiwania Środków Zewnętrznych
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>W ramach analizy strategicznej SWOT dla Gminy Skawina, za jedną ze słabości jednostki uznano niewystarczający odsetek osób korzystających z infrastruktury ochrony środowiska. Celem niniejszego kierunku interwencji jest zwiększenie atrakcyjności osadniczej gminy oraz ochrona środowiska naturalnego - poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. Dzięki uzbrajaniu terenów w podstawową infrastrukturę umożliwia się ich zagospodarowanie i zaktywizowanie.</p>			

	2.1.3	Wsparcie dla inwestycji zwiększających wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Podmioty prywatne, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Zespół ds. Pozyskiwania Środków Zewnętrznych
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Ograniczanie emisji szkodliwych substancji do atmosfery możliwe jest w dużej mierze poprzez stopniowe zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Rozwój OZE ma ogromny wpływ na możliwość rozwoju rekreacji i aktywnego wypoczynku, jak również komfort życia mieszkańców, dla których jakość powietrza ma zasadnicze znaczenie. Wzrost wykorzystania OZE wynika również z zobowiązań energetycznych Polski względem Unii Europejskiej. W ramach niniejszego kierunku interwencji chodzi o rozwijanie programów dotyczących czystych źródeł energii. Wszelkie działania powinny być zintegrowane z edukacją proekologiczną prowadzoną na terenie gminy. Wyzwaniem jest skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych, które na takie cele będą dostępne w najbliższych kilku latach.</p>			
	2.1.4	Doskonalenie systemu gospodarki odpadami	Gmina Skawina, podmiot odpowiedzialny za gospodarkę odpadami	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, instytucje publiczne, wspólnoty mieszkaniowe, Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o., Miejski Zakład Usługowy Sp. z o.o.
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>System gospodarki odpadami, poza infrastrukturą ochrony środowiska, stanowi podstawowy element determinujący jakość życia mieszkańców i jednocześnie kluczowy czynnik wpływający na stan środowiska przyrodniczego. W pojęciu racjonalnej gospodarki odpadami zawiera się przede wszystkim ich zbiórka, transport, odzysk, a także unieszkodliwianie w przypadku niemożliwości zastosowania procesów recyklingu. W ramach niniejszego kierunku interwencji, poza ciągłym doskonaleniem systemu gospodarki odpadami, zakłada się również zinventaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci, kontynuację programu usuwania azbestu z terenów gminy oraz uzupełnienie prowadzonych działań o zadania z zakresu edukacji ekologicznej. W wypadku środowiska przyrodniczego zapobieganie (profilaktyka) jest znacznie tańsze i nierzadko efektywniejsze niż samo likwidowanie wyrządzonych szkód i naprawianie poniesionych strat.</p>			

	2.1.5	Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego	Gmina Skawina, organizacje pozarządowe	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, Policja, Straż Miejska, konserwator przyrody, powiat krakowski, WFOŚiGW, NFOŚiGW, LGD „Blisko Krakowa”
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Jednym z priorytetów regionalnej polityki rozwoju jest bezpieczeństwo w wymiarze środowiskowym. „Dbałość o stan środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu potrzeb bieżących i przyszłych pokoleń, stanowić powinna elementarne zobowiązanie każdego mieszkańca Małopolski. Zachowanie równowagi w tym podejściu wymaga spójnego i kompleksowego zarządzania dostępem do zasobów środowiska, jak również działań prowadzących do zapobiegania i likwidacji negatywnych dla środowiska skutków działalności człowieka”¹. W nawiązaniu do Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, w trosce o jakość życia i zdrowie mieszkańców oraz rozwój potencjału osadniczego i rekreacyjnego Gminy Skawina, zakłada się realizację szeregu działań, mających na celu ochronę i zachowanie środowiska przyrodniczego poprzez m.in. przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody.</p>			
	2.1.6	Kontynuacja programu modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Placówki oświatowe, instytucje publiczne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>W ramach działań służących ochronie środowiska, w szczególności poprawie jakości powietrza, zakłada się realizację projektów mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej w obiektach użyteczności publicznej, m.in. docieplanie, wymianę okien, modernizację lub wymianę systemów grzewczych, unowocześnienie systemów wentylacji – zwłaszcza w budynkach szkolnych i publicznych należących do gminy (termomodernizacja obiektów gminnych). Pozwoli to na zmniejszenie zużycia energii, jak również kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków komfortu użytkowania i odpowiedniego mikroklimatu w użytkowanych obiektach. Niniejszy kierunek obejmuje również pokrewne przedsięwzięcia, mające na celu zwiększenie efektywności energetycznej, związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii dla potrzeb instytucji publicznych oraz wdrażaniem systemów racjonalnego gospodarowania materiałami i mediami.</p>			

¹ Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, s. 77.

2.2	Zrównoważony rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego	2.1.7	Promocja i wsparcie dla rozwoju transportu zrównoważonego	Gmina Skawina, organizacje pozarządowe	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, przewoźnicy prywatni, PKP, LGD „Blisko Krakowa”, Straż Miejska, Policja, Grupa „Rowerowa Skawina”
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>W ramach racjonalizacji polityki transportowej, planuje się promocję i wsparcie dla rozwoju transportu zrównoważonego, którego założeniem jest dążenie do równoprawności użytkowników ruchu: samochodów, komunikacji zbiorowej, rowerowej oraz pieszej. Jednym z zasadniczych celów jest zachęcenie mieszkańców do zmiany niekorzystnych dla zdrowia przyzwyczajeń i wybrania alternatywnych, ekologicznych środków podróżowania: chodzenia pieszo, jazdy na rowerze, korzystania z komunikacji miejskiej czy car-poolingu. System transportu powinien być zharmonizowany z otoczeniem przyrodniczym, kulturowym oraz społeczno-gospodarczym. W ramach niniejszego kierunku planuje się m.in. rozwój ścieżek rowerowych o charakterze komunikacyjnym.</p>				
		2.2.1	Rozwój infrastruktury turystycznej oraz wielofunkcyjnych szlaków rekreacyjnych i turystycznych	Gmina Skawina, podmioty prywatne	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, LGD „Blisko Krakowa”, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, Grupa „Rowerowa Skawina”

Uzasadnienie:

Wzmacnianie potencjału rekreacyjno-turystycznego gminy poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, w szczególności dla potrzeb turystyki aktywnej i rekreacyjnej oraz biznesowej. Zakłada się, że intensyfikacja działań promocyjnych, przy jednoczesnej współpracy z sektorem prywatnym w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, pozwoli na zdynamizowanie sfery usług rekreacyjno-wypoczynkowych na terenie gminy. W ramach niniejszego kierunku interwencji przewiduje się także budowę na terenie gminy obiektów małej architektury turystycznej – w miejscach szczególnie atrakcyjnych pod względem turystyczno-rekreacyjnym, przy szlakach turystycznych, itp. Do elementów małej architektury turystycznej należą m.in.: miejsca odpoczynku, ławki, parkingi rowerowe, miejsca biwakowe, place zabaw, siłownie na powietrzu, itp.

Mając na celu rozwój funkcji rekreacyjno-turystycznej Gminy Skawina, zakłada się bardziej efektywne wykorzystanie jej naturalnych przewag konkurencyjnych, jak: bliskość Krakowa i walory przyrodniczo-krajobrazowe. Działania realizowane będą m.in. poprzez tworzenie wielofunkcyjnych tras/ szlaków rekreacyjnych i turystycznych (ścieżek rowerowych i tras biegowych, ścieżek konnych, edukacyjnych, tematycznych, itd.), przebiegających przez najatrakcyjniejsze miejsca gminy. Poza funkcją komunikacyjną, mają stanowić także narzędzie promocji i marketingu terytorialnego. Realizacja projektów dotyczących wielosezonowych tras rekreacyjnych i turystycznych będzie realizowana przy współpracy z innymi JST w zakresie łączenia szlaków i tras w turystyczne sieci ponadgminne - zgodnie z koncepcją rozwojową takich tras na terenie całego województwa małopolskiego i przy udziale środków regionalnych i zewnętrznych, przeznaczanych na te cele.

2.2.2 Zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne wybranych obszarów na terenie gminy

Gmina Skawina,
podmioty prywatne

Właściwy wydział urzędu
odpowiedzialny za
ochronę środowiska

Powiat krakowski, Urząd
Marszałkowski Woj.
Małopolskiego, ZMiUW,
RZGW, Wydział Inwestycji
i Gospodarki Komunalnej,
Zespół ds. Pozyskiwania
Środków Zewnętrznych

Uzasadnienie:

Zakłada się zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne zbiorników wodnych i wybranych terenów osuwiskowych na terenie gminy (np. Las Bronaczowa) oraz organizację obszarów wielorekreacyjnych. Zaktywizowanie tych terenów oraz ich najbliższego otoczenia pomoże w budowaniu zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego – przeznaczonej zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Pożądanym wariantem jest realizacja inwestycji w partnerstwie publiczno-prywatnym z udziałem środków zewnętrznych, np. unijnych. PPP to istotny potencjał, który można wykorzystać zarówno do budowy nowoczesnej bazy sportowej i wzrostu jakości życia lokalnych społeczności, jak również do rozwoju profesjonalnego sportu i poszerzenia oferty turystycznej. Planuje się m.in. powstanie Centrum Aktywnej Rekreacji na terenach osuwiskowych pomiędzy miejscowościami Radziszów, Skawina (Gmina Skawina) oraz Buków (Gmina Mogilany). Zamyśl polega na tym, aby na obszarze skoncentrować przeróżne możliwości aktywności letniej (jak np. rower, bieganie, gry zespołowe, itp.) i zimowej (narciarstwo biegowe, saneczki, itp.) wraz z infrastrukturą typu sanitariaty, mała gastronomia oraz parkingi.

	2.2.3	Oznakowanie szlaków i obiektów – wizualizacja turystyczna	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, LGD „Blisko Krakowa”, podmioty prywatne, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, MOT, POT, właściciele i zarządcy dróg
--	--------------	--	---------------	--	--

Uzasadnienie:

Opracowanie i wdrożenia jednolitego oznakowania tras i atrakcji turystycznych na terenie gminy. Spójny i kompleksowy system wizualizacji turystycznej stanowił będzie element turystyczno-rekreacyjnego wizerunku Gminy Skawina. W ramach niniejszego kierunku zakłada się również współpracę z podmiotami i instytucjami odpowiedzialnymi w zakresie organizacji oraz oznakowania szlaków i obiektów o znaczeniu ponadgminnym.

	2.2.4	Stworzenie spójnego i jednorodnego systemu promocji oraz rozwój informacji turystycznej	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolski System Informacji Turystycznej, LGD „Blisko Krakowa”, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, MOT, POT
--	--------------	--	---------------	--	--

Uzasadnienie:

Stworzenie spójnego i jednorodnego systemu promocji – współpraca między JST, z partnerami prywatnymi i pozarządowymi oraz z Lokalną Grupą Działania „Blisko Krakowa”. Biorąc pod uwagę gwałtowny rozwój technologii internetowych oraz środków komunikacji internetowej, takich jak inteligentne telefony komórkowe (tzw. smartphones), tablety, itp., oraz fakt, że Internet odgrywa coraz ważniejszą rolę w komunikacji marketingowej, nie tylko jako źródło informacji, ale również jako narzędzie promocji, planuje się sprawne i efektywne wykorzystanie możliwości, jakie dają narzędzia internetowe, np. opracowanie i upowszechnienie spójnych z wizerunkiem gminy materiałów w formie aplikacji na urządzenia typu tablety, smartphony, nawigacje GPS, itp.

Celem niniejszego kierunku interwencji jest ponadto zapewnienie konsumentom i organizatorom usług rekreacyjno-turystycznych łatwego i pełnego dostępu do informacji turystycznej - uporządkowanego zbioru danych w dowolnym miejscu lub czasie. Pozwoli to na wzmocnienie atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej gminy oraz lepszą obsługę ruchu rekreacyjno-turystycznego.

	2.2.5	Działania na rzecz poprawy oraz utrzymania estetyki i ładu przestrzennego	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za gospodarkę przestrzenną	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, powiat krakowski, mieszkańcy i przedsiębiorcy, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, LGD „Blisko Krakowa”, wspólnoty mieszkaniowe, Straż Miejska, Policja
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Zintegrowana ochrona i właściwe wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego oraz dbałość o estetykę i ład przestrzenny są warunkiem wzmocnienia konkurencyjności Gminy Skawina oraz poprawy jej atrakcyjności jako miejsca zamieszkania i spędzania czasu wolnego. Niniejszy kierunek interwencji nawiązuje do zapisów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, w szczególności w obszarze 5. Rozwój miast i terenów wiejskich (5.3 Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym). Przedsięwzięcia służyć będą osiągnięciu spójnej i estetycznej wizji gminy m.in. poprzez edukację, promocję oraz kształtowanie postaw związanych z estetyką otoczenia oraz ładem przestrzennym, jak również realizację projektów rewitalizacyjnych, podnoszących estetykę miejscowości (zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznych), modernizacyjnych i infrastrukturalnych. Planuje się m.in. odnowę centrów wsi, dalszą rekultywację i zagospodarowanie starego składowiska odpadów, rozwiązanie problemu pustostanów, a także działania mające na celu dbałość o zielen miejską (w tym działania zwiększające widoczność – dla poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego).</i></p>			
	2.2.6	Ochrona i wykorzystanie potencjału obiektów dziedzictwa kulturowego	Gmina Skawina, właściciele i zarządcy zabytków	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, LGD „Blisko Krakowa”, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, konserwator zabytków, MKiDN
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Ochrona i wykorzystanie potencjału obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym poprawa stanu i sposobu użytkowania zabytków oraz przeciwdziałanie procesowi ich degradacji, jak również wdrożenie mechanizmów włączających wartości dziedzictwa w obieg gospodarczy (kultura jako istotny czynnik rozwoju ekonomicznego – wpływa na atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną, stanowi determinantę rozwoju rekreacji i turystyki, tworzy szeroki i zróżnicowany rynek pracy, kreuje przemysły kulturowe, wzbudza mnożnikowe procesy gospodarcze). W ramach niniejszego kierunku interwencji zakłada się odejście od pasywnej ochrony na rzecz efektywnego i racjonalnego zarządzania kulturą i zasobami dziedzictwa kulturowego.</i></p>			

2.3	Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców	2.2.7 Wsparcie oferty czasu wolnego, m.in. poprzez kreowanie i organizowanie dużych, cyklicznych wydarzeń turystycznych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych o uznanej marce	Gmina Skawina, instytucje kultury, organizacje pozarządowe	Centrum Kultury i Sportu w Skawinie	Sąsiednie gminy, powiat krakowski, LGD „Blisko Krakowa”, podmioty prywatne, media lokalne i regionalne
		Uzasadnienie: <i>Wedle zapisów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, „zrównoważony i kompleksowy rozwój turystyki w Małopolsce – w dobie powszechnego niemal dostępu do usług turystycznych i rosnącej roli tej dziedziny jako gałęzi gospodarki – (...) wymaga tworzenia przewagi konkurencyjnej poprzez rozwój i różnicowanie oferty opartej o pełną gamę małopolskich produktów turystycznych, oferującej nie tylko możliwość uprawiania różnych form turystyki, ale również wykorzystującej specyficzne walory poszczególnych części województwa”². Realizacja niniejszego kierunku polegać będzie na kreowaniu i organizacji imprez turystycznych, kulturalno-rozrywkowych i rekreacyjno-sportowych o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice Gminy Skawina. Zakłada się współpracę z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w tym zakresie (np. tworzenie wspólnego kalendarza imprez, wspólna promocja).</i>			
2.3	Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców	2.3.1 Promocja postaw ekologicznych wśród społeczności lokalnej	Gmina Skawina, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy, instytucje kultury, kluby sportowe, media lokalne i regionalne, sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Policja, Straż Miejska
		Uzasadnienie: <i>Podstawę polityki ochrony środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego Gminy Skawina stanowić będzie edukacja obywatelska społeczności lokalnej. Kształtowanie świadomości ekologicznej odbywać się powinno w ramach normalnego procesu edukacji od szkoły podstawowej, jak również poprzez realizację projektów z zakresu ekologii oraz dbałości o przyrodę i środowisko. Działania edukacyjne, w połączeniu z inwestycjami w infrastrukturę ochrony środowiska, pozwolą na skuteczną ochronę zasobów i efektywne wykorzystanie ekologii dla rozwoju całej gminy.</i>			

² Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, s. 58.

	2.3.2	Promocja i wsparcie wymiany źródeł grzewczych w gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne	Gmina Skawina, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, sąsiednie gminy, powiat krakowski, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, WFOŚiGW, NFOŚiGW
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>Wpływ produkcji przemysłowej i gospodarki komunalnej na jakość powietrza jest ograniczany poprzez sukcesywne wdrażanie najlepszych praktyk oraz budowę lub modernizację systemów grzewczych i wodno-kanalizacyjnych. Dla kompleksowej i skutecznej ochrony środowiska, potrzebne są działania w zakresie promocji i wsparcia wymiany źródeł grzewczych w gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne. Działania te będą spójne z polityką bezpieczeństwa ekologicznego, prowadzoną przez województwo małopolskie i przysłużą się do wzmocnienia potencjału osadniczego i rekreacyjno-turystycznego Gminy Skawina.</p>			
	2.3.3	Współpraca z sektorem biznesowym w zakresie poprawy parametrów powietrza	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za ochronę środowiska	Podmioty prywatne, izby gospodarcze, powiat krakowski, KOM
		<p>Uzasadnienie:</p> <p>W ramach analizy strategicznej SWOT dla Gminy Skawina, za jeden z kluczowych czynników wpływających na duże zanieczyszczenie powietrza uznano funkcjonowanie zakładów gospodarczych, emitujących szkodliwe pyły. Mając na celu poprawę jakości powietrza, a w konsekwencji zwiększenie bezpieczeństwa oraz komfortu życia i pracy mieszkańców, zakłada się współpracę z sektorem biznesowym w zakresie poprawy parametrów powietrza, m.in. poprzez promocję i wsparcie dla wykorzystania ekologicznych źródeł energii, doradztwo w zakresie prowadzenia biznesu w zgodzie ze środowiskiem naturalnym, promocję rozwiązań dotyczących transportu zbiorowego, w szczególności pracowników do i z zakładu pracy, w tym m.in. współpracę z przewoźnikami prywatnymi. Działania w ramach niniejszego kierunku przyczynią się również do poniesienia atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej gminy.</p>			

2.4 Dokonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych	2.4.1	Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych	Gmina Skawina, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Administracja rządowa, wojewoda, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, MZMiUW, RZGW, powiat krakowski, OSP, PSP, Policja, Straż Miejska, organizacje pozarządowe
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>W obszarze bezpieczeństwa publicznego mieszkańców, zakłada się działania związane z przeciwdziałaniem skutkom klęsk żywiołowych (powódzie, susze, osuwiska, wichury, itp.) m.in. poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni, budowę odpowiedniej infrastruktury (stanowiska pompowe, suche zbiorniki, konserwacja wałów), współpracę z administracją rządową oraz sąsiednimi JST, identyfikację osuwisk, odpowiednie ich zabezpieczenie i zagospodarowanie.</i></p>			
	2.4.2	Współpraca z instytucjami uczestniczącymi w systemie zarządzania kryzysowego	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Administracja rządowa, wojewoda, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, MZMiUW, RZGW, powiat krakowski, sąsiednie gminy, OSP, PSP, Policja, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym stanowi jeden z celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. W ramach poprawy bezpieczeństwa na terenie Gminy Skawina, zakłada się rozwój współpracy z podmiotami i instytucjami uczestniczącymi w systemie zarządzania kryzysowego, w tym m.in. rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania przed klęskami żywiołowymi oraz monitoringu skutków klęsk żywiołowych, a także integrację systemów ratownictwa (np. współpraca mająca na celu ujednolicenie systemów łączności). Tylko dzięki sprawnej i efektywnej współpracy możliwe będzie wdrożenie wspólnego, zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie oraz właściwa ochrona mieszkańców Małopolski i Gminy Skawina.</i></p>			

	2.4.3	Poprawa stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, powiat krakowski, OSP i PSP, służby ratownicze, odpowiedzialne za bezpieczeństwo
--	--------------	---	---------------	---	--

Uzasadnienie:

Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego wymaga ciągłego doskonalenie wiedzy i umiejętności właściwych służb oraz modernizacji sprzętu, który wykorzystywany jest w ich pracy. W ramach niniejszego kierunku interwencji zakłada się wsparcie materialne, jak i informacyjno-doradcze dla służb ratowniczych, dbających o ochronę bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Skawina. Pomoc kierowana będzie w szczególności do Ochotniczych Straży Pożarnych i obejmowała będzie wsparcie w zakresie modernizacji strażnic oraz stałe wyposażenie poszczególnych jednostek OSP w nowoczesny i wydajny sprzęt (np. pompy). Działania poprzedzone będą diagnozą potrzeb (m.in. w zakresie wsparcia i wyposażenia OSP) i określeniem systemu odpowiedzialności.

	2.4.4	Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych	Gmina Skawina, placówki oświatowe, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, organizacje pozarządowe (m.in. OSP)	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Powiat krakowski, instytucje publiczne, Policja, Straż Miejska, OSP, PSP, media lokalne i regionalne
--	--------------	---	---	---	--

Uzasadnienie:

Częstokroć czynnikiem decydującym o przetrwaniu w sytuacji niebezpieczeństwa lub zagrożenia jest umiejętność odpowiedniego zachowania się, jak również udzielania pomocy potrzebującym. W ramach niniejszego kierunku interwencji planuje się działania, mające na celu kształtowanie i promocję postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych (m.in. programy edukacyjne w szkołach skierowane - do dzieci i młodzieży, w tym zajęcia organizowane z udziałem przedstawicieli różnych służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, lekcje, ćwiczenia i pokazy). Jednym z warunków skuteczności realizowanych przedsięwzięć będzie poziom i jakość współpracy gminy, służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i społeczne, placówek oświatowych, mediów i innych zaangażowanych podmiotów oraz osób.

	2.4.5	Organizacja lądowiska dla helikopterów	...	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	...
		<u>Uzasadnienie:</u> <i>Realizacja niniejszego zadania ma na celu zwiększenie jakości działań ratunkowych – co jest uzasadnione ze względu na ryzyka wystąpienia poważnych zdarzeń kryzysowych (obecność dużych zakładów pracy, duże natężenie ruchu, itp.), ale również poprawie atrakcyjności gospodarczej gminy (wykorzystanie dla biznesu).</i>			
	2.4.6	Modernizacja i utrzymywanie rowów melioracyjnych na terenie gminy	Gmina Skawina, zarządcy infrastruktury melioracyjnej	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie
		<u>Uzasadnienie:</u> <i>Modernizacja i utrzymywanie rowów melioracyjnych na terenie gminy w odpowiednim stanie technicznym – koszenie, usuwanie zatorów, pogłębianie, itp.</i>			

Proponowane mierniki realizacji w OBSZARZE 2:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Źródło danych	
Cel operacyjny 2.1 Skuteczny system ochrony środowiska	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	UM i/lub BDL GUS	Dane ZWIK
	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	UM i/lub BDL GUS	Dane ZWIK
	Liczba projektów wdrażających technologie OZE na terenie gminy	UM i/lub UMWM	Dane własne
Cel operacyjny 2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego	Długość urządzonych i oznakowanych wielofunkcyjnych tras turystycznych na terenie gminy	UM i/lub CKiS	Dane własne
	Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa w budżecie gminy	UM	Dane własne
Cel operacyjny 2.3 Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców	Liczba godzin zajęć szkolnych w ramach edukacji ekologicznej	Placówki oświatowe	Programy edukacyjne szkół
	Liczba projektów dot. wymiany źródeł grzewczych w gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne	UM i/lub UMWM	Dane własne
	Liczba akcji informacyjnych dot. ekologii	UM i/lub przedstawiciele mediów	Przedstawiciele mediów
Cel operacyjny 2.4 Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych	Liczba międzyinstytucjonalnych ćwiczeń z zarządzania i reagowania kryzysowego	PSP i OSP	Dane PSP i OSP
	Liczba godzin zajęć szkolnych w ramach kształtowania i promocji postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych	Placówki oświatowe	Programy edukacyjne szkół
	Suma środków publicznych przeznaczonych na poprawę stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych w stosunku do liczby zakupionych jednostek dla OSP	UM	Dane własne
	Długość zmodernizowanych rowów melioracyjnych na terenie gminy	Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Krakowie	Statystyka MZMiUW

OBSZAR 3 – AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Cel strategiczny:

Doskonalenie jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego

Strategia postępowania:

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki, a tym samym na ich aktywność. Na podstawie dostępu do usług publicznych, a także szeroko pojmowanej jakości ich świadczenia można pokusić się o ocenę warunków życia danej społeczności, a także precyzyjne ustalenie poziomu potrzeb i aspiracji mieszkańców. Do sektora usług społecznych zaliczyć należy ofertę kulturalną, oświatową, rekreacyjno-sportową, usługi administracyjne. Wśród wyznaczników odpowiedniego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w parze z jakością tychże usług powinna iść odpowiednia ich dostępność, przejawiająca się m.in. zminimalizowaniem utrudnień dostępowych dla mieszkańców. Usługi te są mocno zaakcentowane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, stąd też można domniemywać, że rząd będzie je traktował priorytetowo. Także Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 podkreśla istotę dostępności do usług publicznych i zapewnienia odpowiedniej ich jakości. Permanentne podwyższanie jakości świadczonych usług publicznych, ich doskonalenie, a także dążenie do osiągnięcia jak najlepszej dostępności, wynikają z postępu cywilizacyjnego. Zadaniem każdej jednostki samorządowej jest zatem dążenie do utrzymywania społecznego zadowolenia, które dodatkowo przyczynia się do budowania korzystnego wizerunku danego obszaru jako miejsca do życia, co korzystnie wpływa na wskaźniki demograficzne (dodatnie saldo migracji, dodatni przyrost naturalny).

Dla Gminy Skawina ważnym aspektem usług społecznych jest edukacja. Tempo i zakres zmian zachodzących na rynku pracy, dynamiczny rozwój nowych technologii oraz zmiany w systemie wartości wymagają umożliwienia osobom dorosłym i młodzieży zdobywania nowych umiejętności i nabywania doświadczeń. Dla zapewnienia maksymalnej efektywności tych działań powinna zostać nawiązana współpraca pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi środowiskami lokalnymi, wśród których wiodące pozycje zajmuje samorząd terytorialny, placówki edukacyjne, rodzice i uczniowie, a także pracodawcy i organizacje pozarządowe. Odpowiednie przygotowanie do wejścia na rynek pracy może być zapewnione również poprzez możliwość korzystania przez kształcącą się młodzież z nowoczesnych zdobyczy techniki i udział w nowatorskich projektach edukacyjnych.

Równie ważną częścią usług społecznych jest oferta kulturalna i rekreacyjno-sportowa. W przypadku Gminy Skawina są one dobrze rozwinięte, a dodatkowo mieszkańcy mają w tym zakresie możliwość korzystania z oferty miasta Krakowa. Należy dążyć do włączania młodych pokoleń w działalność grup kulturalnych i sportowych, poznawanie lokalnej kultury i tradycji, wydarzenia lokalne, a także rozgrywki sportowe.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011- 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny:</i> Doskonalenie jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego	OBSZAR 1. GOSPODARKA WIEDZY I AKTYWNOŚCI <i>Cel strategiczny:</i> Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców <i>Kierunek rozwoju:</i> 1.1. Rozwój kapitału intelektualnego	1.2 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
	OBSZAR 5. ROZWÓJ MIAST I TERENÓW WIEJSKICH <i>Cel strategiczny:</i> Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich <i>Kierunek rozwoju:</i> 5.1. Rozwój funkcji lokalnych centrów usług publicznych	2.3 Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze
	OBSZAR 7. ZARZĄDZANIE ROZWOJEM WOJEWÓDZTWA <i>Cel strategiczny:</i> Efektywnie zarządzane województwo, którego rozwój oparty jest na współpracy i mobilizowaniu zasobów <i>Kierunek rozwoju:</i> 7.2. Kształtowanie i rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmacnianie kapitału społecznego	3.4 Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej

Cele operacyjne:

3.1 Doskonalenie jakości usług edukacyjnych

3.2 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej

3.3 Skuteczny system zarządzania i promocji gminy

3.4 Wzmacnianie współpracy z sektorem pozarządowym

OBSZAR 3: AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

OBSZAR 3 - AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Cel strategiczny: Doskonalenie jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego

Cele operacyjne:		Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy	
3.1	Doskonalenie jakości usług edukacyjnych	3.1.1 Poprawa bazy infrastruktury edukacyjnej	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za edukację, zdrowie i kulturę	Dyrektorzy placówek oświatowych z terenu Gminy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	
		<u>Uzasadnienie:</u> Jakość kształcenia i jego coraz wyższy poziom zależne są nie tylko od kompetencji kadry pedagogicznej oraz systemu zarządzania edukacją, ale w co najmniej podobnym stopniu od jakości bazy infrastrukturalnej. W ramach tego kierunku istotne jest podejmowanie stałych działań skierowanych na podwyższanie standardu infrastrukturalnego bazy placówek edukacyjnych na terenie Gminy. Dotyczy to nie tylko kwestii modernizacyjnych, ale rozbudowy istniejącej bazy oraz wyposażania placówek edukacyjnych w nowoczesną infrastrukturę edukacyjną (dydaktyczną), sportową i rekreacyjną itp. Wiąże się to z określonymi nakładami finansowymi, dlatego konieczne też przy tym będzie dokonywanie długoterminowych analiz demograficznych oraz powiązanych z nimi analiz kosztów.				
		3.1.2 Realizacja nowoczesnych programów edukacyjnych i poszerzanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za edukację, zdrowie i kulturę	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Krakowie, instytucje edukacyjne, kultury i sportu, organizacje społeczne	
		<u>Uzasadnienie:</u> Dynamicznie zmieniające się otoczenie, w tym szczególnie rozwój technologiczny, a w tym technologii informacyjnych, stanowi wyzwanie dla wszystkich sfer życia jednostek i różnych grup społecznych. Zmiany te nie omijają edukacji. Stąd też strategicznym wyzwaniem dla sfery edukacji jest wysoka zdolność do dostrzegania owych zmian, umiejętność ich weryfikacji z punktu widzenia celów i zadań działalności edukacyjnej orasz włączanie przynajmniej części tych zmian w procesy edukacyjne. Interwencja ta musi być realizowana w szerokim partnerstwie środowisk i instytucji. Główną osią interwencji musi być efektywność procesu kształcenia młodego pokolenia w kontekście dynamicznie zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym. Na uwadze należy również mieć bliskość Krakowa oraz niezależność decyzyjną rodziców w zakresie wyboru oferty edukacyjnej dla ich dzieci. Atrakcyjność oferty edukacyjnej Skawiny nie może być funkcją prostego podjęcia wyzwania konkurencyjnego systemu edukacji w stosunku do oferty edukacyjnej w Krakowie, lecz musi się opierać o dokładnie zidentyfikowane potencjały (zasoby) i jasno sformułowane cele oświaty w Skawinie.				

	3.1.3	Realizacja programów odkrywania i wspierania talentów wśród dzieci i młodzieży.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za edukację, zdrowie i kulturę	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Krakowie, organizacje społeczne, Dyrektorzy placówek oświatowych, Centrum Kultury i Sportu, lokalny i regionalny biznes
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Sukces gospodarek państw wysoko rozwiniętych w świecie wynika głównie z kreatywności i zdolności innowacyjnych jednostek i ich grup. Te z kolei zależą od indywidualnych uzdolnień, umiejętności, talentów. Niezwykle trudno jest określić, jakiego rodzaju talenty mogą mieć znaczenie dla kreowania zdolności innowacyjnych w przyszłości. Dlatego też interwencja ta skupia różnorodne działania zmierzające do tego, aby jak najwcześniej móc identyfikować różnorodne talenty dzieci i młodzieży oraz stwarzać dogodne warunki do ich rozwoju i zamieniania w procesie edukacji na kompetencje (w tym również zawodowe). Istotnym przy tym jest sformułowanie i konsekwentne realizowanie długoletnich programów promocji talentów dzieci i młodzieży. Programy te nie mogą dotyczyć wyłącznie kwestii nagród za osiągnięcia o charakterze np. olimpijskim, ale powinny zawierać w sobie instrumenty długoterminowego wsparcia utalentowanych dzieci i młodzieży w różnych dziedzinach (np. stypendia, dotacje itp.). Interwencja ta powinna być realizowana w szerokim partnerstwie instytucji, organizacji oraz osób prywatnych. Może być ona pewnym elementem partnerstwa publiczno-społecznego, wykorzystującego np. w sferze biznesu programy CSR firm (społecznej odpowiedzialności biznesu).</i></p>			
	3.1.4	Poszerzanie i udostępnianie edukacji pozaformalnej dla mieszkańców gminy.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za edukację, zdrowie i kulturę	Małopolskie Partnerstwo na Rzecz Kształcenia Ustawicznego, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Podkrakowskie Centrum Rozwoju Edukacji i Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Miejska Biblioteka Publiczna w Skawinie, Biblioteka Pedagogiczna w Skawinie, Centrum Kultury i Sportu, instytucje edukacyjne, organizacje społeczne
		<p>Uzasadnienie:</p> <p><i>Strategia Europa 2020 obowiązująca we wszystkich krajach Unii Europejskiej wyznacza 7 inicjatyw przewodnich. Jedną z nich jest Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia. W ramach tego Programu jednym z kluczowych działań, jakie zobowiązują się podjąć kraje członkowskie, jest przyspieszenie reformy służącej zwiększeniu elastyczności i bezpieczeństwa zatrudnienia na rynku pracy oraz dostosowanie kwalifikacji pracowników do potrzeb rynku pracy obecnie i w przyszłości. Z tym związane jest wdrażanie w skali UE Europejskich Ram Kwalifikacji oraz Krajowych Ram Kwalifikacji w krajach członkowskich i związanych z nimi systemów walidacji i potwierdzania kompetencji zdobytych w systemach life long learning. Jednym z najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoją</i></p>			

3.2	Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej	<p>władze samorządowe oraz sami mieszkańcy, to stworzenie odpowiednich warunków do tego, by umacniać w mieszkańcach Gminy przeświadczenie o konieczności kształcenia ustawicznego oraz stwarzać ku temu formalne, organizacyjne i programowe warunki. Podjęcie tego wyzwania wymaga koordynacji prac i potencjałów różnych partnerów działających lokalnie i regionalnie, w efekcie czego uzyskać będzie można lepszy stopień dostosowania kompetencji mieszkańców do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, co może też pozytywnie wpłynąć na ograniczanie skali bezrobocia i jego skutków. Istotna przy tym zdolność do efektywnej współpracy sfery edukacji ze sferą gospodarczą w zakresie kształtowania programów edukacyjnych dla dorosłych oraz warunków do praktykowania zdobytych umiejętności oraz równoważenia co najmniej lokalnego rynku pracy w zakresie bilansu kompetencji.</p>			
		3.2.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej i kultury.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Instytucje kultury z terenu Gminy, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu, Totalizator Sportowy
		<p>Uzasadnienie: <i>Jakość życia mieszkańców jest wynikiem poczucia ich satysfakcji. Ta z kolei uzależniona jest od warunków życia, na które istotny wpływ mają również czynniki infrastrukturalne. Jakość życia mieszkańców warunkowana jest dostępnością i stopniem nowoczesności oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz sportowej. Jakość satysfakcjonującej mieszkańców oferty w zakresie kultury, rekreacji i sportu w dużym stopniu uzależniona jest od warunków infrastrukturalnych. Dlatego też, pamiętając o bliskości Krakowa, konieczne jest podejmowanie przez Władze Gminy interwencji na rzecz rozbudowy i modernizacji istniejącej bazy infrastrukturalnej. Ważne jest przy tym prezentowanie postawy otwartości na nowe zjawiska i potrzeby w tym zakresie. Niezwykle istotne znaczenie dla powodzenia realizacji tego celu ma zwracanie uwagi również na to, co dzieje się w tym zakresie w Krakowie, aby nie powielić dostępnej tam infrastruktury; a jeżeli już powielanie bazy infrastrukturalnej w Skawinie jest ze społecznego punktu widzenia konieczne, należy różnicować ją w taki sposób, aby uzupełniać dostępną już ofertę, a nie doprowadzać do stanu otwartej rywalizacji. Działanie odwrotne, nieuwzględniające istniejącej i powstającej infrastruktury kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej w Krakowie, może doprowadzić do ponoszenia wysokich kosztów społecznych i ekonomicznych. Podobne analizy należy dokonywać w stosunku do innych sąsiednich gmin, w celu koordynowania podejmowanych inwestycji w ramach Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM) oraz ewentualnie – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), jeśli ten instrument będzie uwzględniał możliwość finansowania tego typu inwestycji.</i></p>			
		3.2.2 Upowszechnianie kultury i sportu jako kluczowych form spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Gminy.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Miejska Bibliotek Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna, Muzeum Regionalne w Skawinie, Centrum Kultury i Sportu, placówki oświatowe, organizacje społeczne, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Powiat Krakowski, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu, sąsiednie gminy

Uzasadnienie:

Jakość życia mieszkańców zależy od dostępnej im oferty spędzania czasu wolnego. Dostępność oferty na odpowiednim (satisfakcjonującym mieszkańców) poziomie jest warunkiem uczestnictwa mieszkańców i korzystania przez nich z proponowanej im oferty. Odpowiednio zdywersyfikowana oferta, dostosowana do potrzeb, możliwości i aspiracji mieszkańców, może stać się przyczynkiem do poczucia satysfakcji mieszkańców ze swego miejsca zamieszkania. Ma to również niebagatelne znaczenie dla rozwoju osobistego mieszkańców, co wydatnie podwyższa jakość kapitału ludzkiego i społecznego Gminy. Jakość obu kapitałów jest często brana pod uwagę jako kluczowy czynnik przez potencjalnych inwestorów w podejmowaniu decyzji o lokowaniu swych inwestycji na terenie danej Gminy. Podejmując tę interwencję należy pamiętać również o bliskości Krakowa oraz istniejącej i rozbudowywanej tam infrastrukturze. Ma to istotny wpływ na możliwość oferowania przez Gminę usług w zakresie kultury, sportu i rekreacji. Planując interwencję w tym zakresie należy dokładnie analizować komplementarność usług (oferty) Gminy w stosunku do dostępnej oferty Krakowa i innych gmin oraz starać się planować działania w taki sposób, by wykorzystywać efekt skali dla skutecznej realizacji tej interwencji na terenie Gminy. Niniejszy kierunek interwencji będzie realizowany w partnerstwie publiczno-społecznym, gdzie kluczową rolę odgrywały będą organizacje pozarządowe działające w dziedzinie kultury i sportu.

3.2.3	Tworzenie warunków rozwoju dla organizacji, podmiotów i osób prowadzących działalność w zakresie kultury i sportu w wymiarze profesjonalnym	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Placówki oświatowe, instytucje kultury i sportu., Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego
-------	--	---------------	--	--

Uzasadnienie:

Uczestnictwo mieszkańców w kulturze i sporcie nie może odbywać się wyłącznie na poziomie masowym i amatorskim. Ważnym dla kreowania atrakcyjności Gminy jest stwarzanie warunków dla osób uzdolnionych i mających aspiracje w profesjonalizacji realizowanej przez nich aktywności. W ramach podejmowanej interwencji istotne jest podejmowanie wysiłków na rzecz kształtowania talentów na możliwie najwyższym poziomie w zakresie kultury i sportu. Chodzi tu o realizację programów wsparcia dla podmiotów i osób pracujących z osobami utalentowanymi oraz programów długofalowej pracy na rzecz rozwoju talentów (np. stypendia, dotacje, staże itp.). Warto też w tym zakresie korzystać z programów CSR (społecznej odpowiedzialności biznesu) lokalnie działających firm.

3.2.4	Pielęgnowanie bogactwa kulturowego oraz tożsamości lokalnej i regionalnej	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Biblioteka pedagogiczna, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Regionalne, szkoły, Wydział Edukacji, Zdrowia i Kultury, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Krakowie, sąsiednie Gminy, organizacje społeczne, Centrum Kultury i Sportu
-------	--	---------------	--	---

	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Współczesne trendy w zakresie zarządzania sferą kultury odnoszą się często do idei „glokalizmu”, tj. równoważenia wpływów dziedzictwa lokalnego i zjawisk cywilizacyjnych o charakterze globalnym. Idea ta dąży do poszanowania współistnienia tradycji i nowoczesności, nadając jednak pierwszeństwo opiece i kultywowaniu dziedzictwa, tradycji i kultury lokalnej. Wiele dokumentów instytucji międzynarodowych, m.in. Rady Europy, Komisji Europejskiej, UNESCO itp., wskazuje na konieczność uwzględniania w lokalnych politykach rozwojowych zagadnień dotyczących kultury i ochrony lokalnego i regionalnego dziedzictwa kultury. Wszystkie te dokumenty wskazują na znaczenie kultury lokalnej jako ważnego czynnika rozwoju. Dlatego tak ważne jest stałe identyfikowanie i ewidencjonowanie różnorodności i bogactwa kulturowego społeczności lokalnej oraz podejmowanie działań zmierzających do jego ochrony oraz włączanie go – na miarę możliwości i dostępnych technologii informacyjnych – we współczesny obieg kultury. Istotnym zatem jest realizowanie przedsięwzięć pozwalających budować tożsamość kulturową mieszkańców i stwarzać warunki dla rozwoju gospodarczego Gminy również w oparciu o tradycje i dziedzictwo kulturowe. Pamiętać przy tym należy o konieczności poszerzania spektrum kontekstów nadawanych przez kody kulturowe związane z określoną tożsamością kulturową i lokalną. Chodzi tu w szczególności o stwarzanie szans do wymiany kulturowej, wymiany międzypokoleniowej oraz wrażliwości na nowe, ponadczasowe zjawiska kulturowe, które mogą być spoiwem tożsamości lokalnej nowych pokoleń mieszkańców Gminy.</p>			
3.3 Skuteczny system zarządzania gminą	<p>3.3.1 Wdrażanie instrumentów nowoczesnego zarządzania publicznego w gminie Skawina.</p>	Gmina Skawina	Sekretarz Gminy	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, instytucje szkoleniowe i konsultingowe, uczelnie wyższe
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Dynamicznie zmieniające się otoczenie, w jakim działa samorząd terytorialny, coraz większy wpływ i znaczenie wiedzy teoretycznej oraz praktyki sfery biznesu w zakresie skutecznych metod zarządzania, wymuszają na sferze publicznej zmiany idące w kierunku dostosowywania się do rzeczywistości. Weberowskie podejście do administracji (biurokracji), choć w Polsce mające nadal znaczący wpływ na funkcjonowanie organizacji publicznej, coraz częściej przestaje być użyteczne w realizacji zadań publicznych. Rosnąca popularność mechanizmów demokracji partycypacyjnej, a nawet deliberatywnej, stwarza władzom wybranym w ramach procedur demokracji przedstawicielskiej warunki do pełnienia innej roli w zarządzaniu jednostką samorządu terytorialnego. Niebagatelny wpływ ma tutaj też uczestniczenie samorządów w projektach finansowanych ze środków UE i związane z tym działania zespołowe oraz rosnąca świadomość i wiedza mieszkańców co do znaczenia wspólnoty samorządowej w kreowaniu skutecznych rozwiązań prorozwojowych. To wszystko wymusza coraz częściej na władzach samorządowych wprowadzanie do praktyki zarządczej innych niż dotąd stosowanych metod i narzędzi zarządzania jst. Koncepcja New Public Management (nowoczesnego zarządzania publicznego) zrodziła się w końcu XX wieku w odpowiedzi na coraz większy wpływ mieszkańców na władzę oraz rosnącą nieskuteczność dotychczasowych metod zarządzania. Nie bez znaczenia była też mnogość i wysoka jakość doświadczeń sfery biznesu w zakresie skutecznych i efektywnych metod zarządzania. Uwzględnienie koncepcji nowoczesnego zarządzania publicznego w praktyce Gminy z pewnością przyczyni się do wzrostu efektywności i skuteczności realizowanych działań oraz wpłynie na wzrost poczucia tożsamości mieszkańców ze swoją wspólnotą. Nie bez znaczenia jest też fakt atrakcyjności Gminy zarządzanej według tej koncepcji dla inwestorów zewnętrznych. Zatem, wprowadzenie tej koncepcji nie będzie tylko odpowiedzią władz na swego rodzaju modę, ale będzie wyrazem rzeczywistego traktowania stylu, metod i narzędzi zarządzania jst w kategoriach rozwojowych. Wśród wielu instrumentów tego nowego podejścia na szczególną uwagę zasługuje stosowanie pro klienckiego podejścia do mieszkańców, profesjonalizacja</p>			

zarządzania i wzrost kompetencji, stały monitoring problemów i możliwości ich rozwiązywania, jawność procedur zarządczych, budżet zadaniowy, zarządzanie strategiczne, partycypacja obywatelska i społeczna, budżet partycypacyjny i dialog społeczny.

3.3.2	Rozwój i intensyfikacja współpracy z partnerami	Gmina Skawina	Władze samorządowe Gminy	Inne Gminy, Województwo Małopolskie, Powiat Krakowski, organizacje społeczne i biznesowe, sektor prywatny
-------	--	---------------	--------------------------	---

Uzasadnienie:

Globalizacja w sferze gospodarki, społecznej, kulturowej jest nieodłącznym atrybutem współczesnego świata. Nie omija ona również kwestii zarządzania w sferze publicznej. Realizacja zadań nałożonych na samorząd, tworzenie warunków poprawiających jakość życia mieszkańców oraz śmiałe i ambitne strategie rozwoju, wymagają umiejętnego korzystania z pozytywnych aspektów globalizacji przy zachowaniu konstytucyjnie zagwarantowanej suwerenności wspólnoty samorządowej. Osiągnąć to można dzięki różnorodnej współpracy samorządu z wieloma i zróżnicowanymi partnerami. Efektywność ekonomiczna oraz społeczna wielu przedsięwzięć zarówno gospodarczych, jak i inwestycyjnych wymaga zastosowania mechanizmów racjonalizacji i rachunku kosztów (w tym kosztów komparatywnych). Solidarność międzygeneracyjna polegająca na tym, aby kosztami obecnie realizowanych inwestycji nie obciążać przyszłych pokoleń, wymaga od samorządu podejmowania zrationalizowanych decyzji szczególnie w zakresie inwestycji o długofalowym znaczeniu i perspektywie (stopie) zwrotu. Stąd też nowego znaczenia nabiera współpraca samorządów tych samych szczebli oraz różnych szczebli w zakresie długofalowego planowania polityk rozwoju i związanych z nimi inwestycji. Szansą dla wypróbowania najefektywniejszych modeli współpracy międzysamorządowej jest nowy okres programowania UE do 2020 roku, kiedy to preferowane będą w dofinansowaniu tego typu przedsięwzięcia, które realizowane są w partnerstwie – zarówno miedzysamorządowym, jak również międzysektorowym. Wspomnieć tu należy o nowym instrumencie wsparcia środkami UE realizacji polityk rozwoju, jakim są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Takie podejście pozwala na bardziej racjonalną gospodarkę zasobami oraz przedsięwzięciami pro rozwojowymi. Podobny aspekt należy upatrywać w intensyfikacji współpracy samorządu z innymi partnerami pochodzącymi zarówno z sektora biznesu, jak i społecznego (pozarządowego). Outsourcing zasobów oraz kontraktowanie i zlecanie zadań publicznych innym podmiotom w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego oraz publiczno – społecznego, może być doskonałym instrumentem wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej oraz racjonalnej gospodarki zasobami.

3.3.3	Sprawny i skuteczny marketing Gminy w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Media lokalne i regionalne, sołectwa, organizacje społeczne, Centrum Kultury i Sportu, Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna, Muzeum Regionalne, placówki edukacyjne, sektor biznesu
-------	--	---------------	--	--

Uzasadnienie:

Sprawny marketing to taki, który zawiera w sobie niezbędną ilość elementów skierowanych do precyzyjnie zidentyfikowanych odbiorców. Skuteczny marketing to taki, który w określonym czasie przy efektywnych nakładach osiąga zamierzony cel. Marketing terytorialny przynosi oczekiwane efekty jeśli stosuje sprawdzone zasady i jest przy tym kreatywny. Położenie Skawiny implikuje

3.4 Wzmacnianie sektora pozarządowego i inicjatyw obywatelskich	<p><i>konieczność specyficznego podejścia do marketingu miasta i Gminy, polegającego na odniesieniu się do bliskości Krakowa i jego znaczenia jako „marki terytorialnej” w świecie. Generalnie można stwierdzić, że ta sytuacja raczej nie powinna zaszkodzić Skawinie, jednakże pod warunkiem bardzo precyzyjnego określenia odbiorców działań marketingowych i pozycjonowania miasta i Gminy w stosunku do Krakowa. Warunkiem skuteczności i sprawności działań marketingowych jest dokonanie wyraźnego rozróżnienia podejmowanych interwencji na odbiorcę wewnętrznego, czyli mieszkańca (tutaj powinna nastąpić przewaga instrumentów informacyjnych) i zewnętrznego, głównie inwestorzy (przewaga instrumentów promocyjnych z wyraźną zachętą wpisującą się w kontekst Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, samego Krakowa i całego regionu). Do realizacji tego zadania potrzebna jest ścisła i skoordynowana współpraca wielu partnerów nie tylko z terenu miasta i gminy. Jednocześnie na poziomie narzędzi konieczne jest opracowanie i wdrożenie strategii promocji Gminy. Skawina, jako największa wspólnota samorządowa w Powiecie Krakowskim, może też pełnić taką rolę lidera w zintegrowanych działaniach promocyjnych większego obszaru powiatu na poziomie krajowym i ponadnarodowym.</i></p>			
	3.3.4 Współpraca z instytucjami publicznymi, prywatnymi i pozarządowymi w zakresie monitoringu i analiz lokalnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy (lokalne obserwatorium samorządowe)	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Marszałkowski woj. Małopolskiego, instytucje publiczne – w tym statystyczne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
	<p>Uzasadnienie: <i>Działanie ma na celu wypracowanie systemu rzetelnej informacji nt. bieżącej sytuacji w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego gminy. Takie rzetelne informacje w układzie gminnym pozwalają na podejmowanie właściwych decyzji związanych z kształtowaniem i stymulowaniem rozwoju, ale również są niezbędne do tworzenia wniosków aplikacyjnych i dokumentów o charakterze rozwojowym.</i></p>			
3.4	3.4.1 Promocja i rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej mieszkańców Gminy	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za promocję, sport i współpracę międzysektorową	Instytucje edukacyjne, kulturalne i sportowe Gminy, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje społeczne, sołectwa, partie i ugrupowania polityczne
	<p>Uzasadnienie: <i>Fundamentem społeczeństwa obywatelskiego i lokalnej demokracji są aktywni i zaangażowani w sprawy wspólnoty mieszkańcy. Niestety, Polska od początków transformacji ustrojowej nie spełnia światowych kryteriów społeczeństwa obywatelskiego. Tylko 10% dorosłych Polaków (wg Diagnozy Społecznej 2013) deklaruje aktywność w organizacjach społecznych, z czego najczęściej w organizacjach religijnych. Niski, bo nie przekraczający 50% próg frekwencyjny w wyborach (samorządowych, parlamentarnych, euro wyborach i prezydenckich) jest objawem słabego zaangażowania społecznego i obywatelskiego. Ten kryzys wartości społeczeństwa obywatelskiego charakterystyczny jest – choć w różnym stopniu – dla wszystkich wspólnot samorządowych w Polsce. Konieczne jest zatem podejmowanie wszelkich działań zmierzających do tego, aby mieszkańcy zachęceni byli do wszelkiej aktywności obywatelskiej i społecznej. Istotne znaczenie ma tutaj aktywna postawa władz samorządowych, czyli tej części mieszkańców Gminy zaangażowanych</i></p>			

w jej sprawy i rozwój. Aktywność ta powinna być skoncentrowana na wspieraniu inicjatyw obywatelskich i społecznych oraz promowaniu zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie codziennych spraw grup społecznych samoorganizujących się na terenie miasta i Gminy. Ważne jest przy tym podejmowanie intensywnych i inspirujących inicjatyw w zakresie aktywności obywatelskiej i społecznej młodego pokolenia mieszkańców miasta i Gminy Skawina oraz stwarzanie przyjaznych warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych wszystkim zaangażowanym w rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Istotnym przy tym jest stworzenie i wdrożenie specjalnego programu wspierającego rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej mieszkańców Miasta i Gminy Skawina.

3.4.2 Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego w Gminie

Gmina Skawina

Właściwy wydział
urzędu odpowiedzialny
za promocję, sport i
współpracę
międzysektorową

Organizacje społeczne, grupy
nieformalne, Centrum Kultury i Sportu

Uzasadnienie:

Subsydiarność i współpraca międzysektorowa są ważnymi zasadami społeczeństwa obywatelskiego. Stwarzanie warunków przez administrację publiczną, w tym szczególnie samorządową, do współpracy z sektorem społecznym (tzw. III sektorem lub pozarządowym) ma istotne znaczenie dla pozyskiwania naturalnych partnerów w realizacji zadań publicznych oraz w podejmowaniu ambitnych wyzwań rozwojowych dla całej wspólnoty. Wykorzystywanie potencjałów i zasobów grup oraz organizacji społecznych, zlecanie i kontraktowanie zadań publicznych oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw (Projektów) nie wyczerpują spektrum możliwości nawiązywania współpracy samorządu z organizacjami III sektora w realizacji zadań publicznych i są jednocześnie przykładami partnerstwa publiczno-społecznego. Dla realizacji tego zadania ważne jest wspólne z przedstawicielami środowiska pozarządowego określenie możliwości i potrzeb samorządu Miasta i Gminy Skawina w zakresie pól i form współpracy międzysektorowej, jakie mogą być wykorzystywane w podejmowaniu inicjatyw w ramach partnerstwa publiczno-społecznego i zapisanie ich np. w Wieloletnim Programie Współpracy Gminy z NGO.

3.4.3 Tworzenie warunków dla rozwoju inicjatyw obywatelskich i organizacji społecznych

Gmina Skawina

Właściwy wydział urzędu
odpowiedzialny za
promocję, sport i
współpracę
międzysektorową

Organizacje społeczne, jednostki
pomocnicze jst, kościoły i związki
wyznaniowe, instytucje szkoleniowe i
konsultingowe

Uzasadnienie:

Aktywność obywatelska jest bardzo ważnym warunkiem identyfikacji i możliwości rozwiązywania różnych problemów społecznych dotyczących pojedynczych mieszkańców oraz całych ich grup i środowisk. Aktywność obywatelska jest częstym źródłem wielu innowacyjnych inicjatyw i innowacji społecznych. Warunkiem rozwoju społecznego i gospodarczego Gminy jest umożliwianie mieszkańcom podejmowanie różnorodnych inicjatyw, zgłaszania zidentyfikowanych problemów oraz podejmowanie odpowiedzialności za proponowane i wdrażane rozwiązania. Aktywność obywatelska nie musi się odbywać wyłącznie na gruncie istniejących organizacji społecznych. Dlatego ważne jest modyfikowanie obowiązujących zasad działania instytucji publicznych w taki sposób, aby stawały się one swego rodzaju inkubatorami inicjatyw społecznych (sąsiedzkich). Ważnym i nabierającym znaczenia w

praktyce samorządowej w Polsce instrumentem wspierającym wzrost inicjatyw społecznych i aktywności obywatelskiej jest przyjęcie w praktyce zarządzania gminą idei wyodrębnienia z jej budżetu określonej (np. 1-5%) części w postaci budżetu obywatelskiego (partycypacyjnego). Wspomnieć tu też należy o wzmacnianiu samorządu uczniowskiego oraz jednostek pomocniczych Gminy. Istotne przy tym ma znaczenie stworzenie katalogu instrumentów i zasad wsparcia inicjatyw społecznych w postaci lokalnego programu (bądź to na poziomie strategii rozwiązywania problemów społecznych, bądź to na poziomie wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, bądź na poziomie specjalnego programu wspierania inicjatyw społecznych).

Proponowane mierniki realizacji w OBSZARZE 3:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Źródło danych	
Cel operacyjny 3.1 Doskonalenie jakości usług edukacyjnych	Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE
	Wyniki testów gimnazjalnych	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE
	Edukacyjna wartość dodana	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	Ewidencje OKE
Cel operacyjny 3.2 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej	Liczba imprez kulturalnych i sportowych o charakterze ponadlokalnym organizowanych na terenie gminy	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Dane własne
	Liczba uczestników zajęć dodatkowych prowadzonych w instytucjach kultury	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Dane własne
	Liczba ćwiczących w klubach sportowych	Kluby sportowe	Dane klubów sportowych
Cel operacyjny 3.3 Skuteczny system zarządzania i promocji gminy	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego	UM	Dane własne
	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach powiatu krakowskiego	UM	Dane własne
	Liczba imprez wystawienniczo-targowych z udziałem gminy	UM	Dane własne
Cel operacyjny 3.4 Wzmacnianie współpracy z sektorem pozarządowym	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie gminy w przeliczeniu na 1000 mieszk.	Starostwo Powiatowe w Krakowie, KRS	Rejestr organizacji pozarządowych
	Wysokość środków finansowych przeznaczanych na konkursy dla organizacji pozarządowych	UM	Budżet gminy
	Liczba zadań zleczanych organizacjom pozarządowym	UM	Dane własne
	Liczba zadań/projektów zrealizowanych przez organizacje pozarządowe przy wsparciu środków zewnętrznych (pozagminnych)	LGD	Dane własne

OBSZAR 4 – INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA

Cel strategiczny:

Doskonalenie systemów polityki społecznej

Strategia postępowania:

Strategia postępowania w obszarze integrującej polityki społecznej zakłada racjonalne i efektywne kierowanie działań w stosunku do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub dotkniętych różnymi formami marginalizacji. Integracja działań rozumiana być powinna jako współpraca różnych podmiotów publicznych szczebla gminnego z odpowiedzialnymi za realizację polityki społecznej podmiotami należącymi do struktur jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, administracji rządowej, a także partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach programowanych działań szczególny nacisk położony został na wpieranie rodziny w wykonywaniu jej podstawowych działań społecznych, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród dzieci i młodzieży. Niwelowanie skutków społecznych dysfunkcji w rodzinie odbywać się powinno poprzez połączenie różnorodnej gamy działań „miękkich”, jak i inwestycyjne wsparcie instytucji odpowiedzialnych za organizowanie polityki społecznej na terenie gminy.

Z uwagi na postępujące zmiany demograficzne szczególnym rodzajem wsparcia objęte zostaną osoby starsze. Działania te powinny mieć charakter wyprzedzający i przygotować służby i społeczeństwo gminy do zbudowania nowej oferty specjalistycznych usług oferowanych do grupy seniorów. Integracja działań obszarze wsparcia osób starszych będą spójne z inicjatywami podejmowanymi przez Zarząd Województwa Małopolskiego, mającymi na celu przygotowanie regionu do procesu starzenia się społeczeństwa, w tym implementacji koncepcji srebrnej gospodarki.

Ponadto zaplanowano szereg działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu różnych grup, tak jak m.in.: osoby z niepełnosprawnością ruchową, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością, osoby długotrwale bezrobotne. Wsparcie w tym, obszarze skierowane będzie zarówno do jednostek zagrożonych wykluczeniem, jak i dotyczyć będzie przełamywania barier mentalnych zakorzenionych w społeczeństwie.

Elementami uzupełniającymi rozwój polityki społecznej będą działania mające na celu wzmocnienie budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy, prowadzące do zwiększenia podaży mieszkań, a także zróżnicowane narzędzia wsparcia zmierzające do podniesienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011-2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<p><i>Cel strategiczny:</i> Doskonalenie systemów polityki społecznej</p>	<p>OBSZAR 6. BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE, ZDROWOTNE I SPOŁECZNE <i>Cel Strategiczny:</i> Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym. <i>Kierunki polityki rozwoju:</i> 6.2 Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego: profilaktyka i ochrona zdrowia. 6.3 Poprawa bezpieczeństwa społecznego: integrująca polityka społeczna. 6.4 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.</p>	<p>1.1. Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych</p>
		<p>2.1. Wzmacnianie spójności w układzie krajowym.</p>
		<p>2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe.</p>
		<p>2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.</p>

Cele operacyjne:

4.1 Rozwój polityki prorodzinnej;

4.2 Rozwój oferty dla osób starszych;

4.3 Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

4.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego;

4.5 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego.

OBSZAR 4: INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA

OBSZAR: INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA					
Cel strategiczny: Doskonalenie systemów polityki społecznej					
Cele operacyjne:		Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
4.1	Rozwój polityki prorodzinnej	4.1.1 Wsparcie rodziny i promowanie wartości rodzinnych.	Gmina Skawina i jednostki organizacyjne gminy, samorządowe instytucje kultury	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, PCPR, jednostki pomocnicze gminy, rady sołeckie, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe
		<u>Uzasadnienie:</u> Rodzina jako podstawowa komórka społeczna stanowi pierwszorzędny instrument wsparcia dla indywidualnych mieszkańców borykających się z problemami społecznymi, a także narażonych na pojawienie się takich problemów. Optymalny rozwój społeczno-gospodarczy Gminy uzależniony jest od sposobu funkcjonowania rodzin, dlatego też ważne jest podejmowanie działań profilaktycznych i wspierających prawidłowo funkcjonujące rodziny i przeciwdziałanie patologiom w tym obszarze. W ramach proponowanych rozwiązań wymienić należy wsparcie placówek opiekuńczych i edukacyjnych różnych szczebli (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, przedszkola, szkoły, placówki dla osób dorosłych i starszych). Ważne jest również stworzenie warunków do wspólnego spędzania czasu poprzez rozwój miejsc oferujących możliwość integracji międzypokoleniowej (plac zabaw, parki, miejsca kultury, rekreacji i wypoczynku).			

	4.1.2	Stworzenie oferty wspólnego spędzania czasu przez osoby w różnym wieku, budowanie oferty międzypokoleniowej.	Jednostki organizacyjne gminy, samorządowe instytucje kultury	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, PCPR, jednostki pomocnicze gminy, rady sołeckie, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe
		<p>Uzasadnienie: <i>Kierunek interwencji określa szczegółowy zakres działań zmierzających do budowania oferty międzypokoleniowej, szczególnie wsparcia integracji pomiędzy osobami młodymi a seniorami. Bliskość relacji pomiędzy tymi dwiema grupami wiekowymi działań będzie korzystnie w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu osób starszych, np. poprzez wsparcie w zakresie rozumienia treści przekazywanych za pomocą nowych środków przekazu, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu itp. Dla osób młodych kontakty z seniorami mogą stanowić sposób przełamywania stereotypów myślenia, uczyć szacunku, tolerancji, nabywania umiejętności społecznych i budowania relacji międzyludzkich. Działania w ramach kierunku polegać mogą na realizowaniu wspólnych projektów pomiędzy przedszkolami i szkołami a domami seniora, klubami i stowarzyszeniami osób starszych, a także na wzmacnianiu relacji pomiędzy innymi grupami wiekowymi (np. dziećmi w wieku przedszkolnym a nastoletnią młodzieżą).</i></p>			
	4.1.3	Przeciwdziałanie dysfunkcjom w rodzinie.	Gmina Skawina i jednostki organizacyjne gminy	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, PCPR, jednostki pomocnicze gminy, rady sołeckie, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja, Straż Miejska, Placówki oświatowe, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

	<p>Uzasadnienie: <i>W ramach kierunku interwencji proponowane jest podjęcie szerokiej gamy działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie dysfunkcjom w rodzinie. Z jednej strony powinny one mieć charakter edukacyjno-wspierający w zakresie świadomego rodzicielstwa i przeciwdziałania niepożądanym zjawiskom wśród dzieci i młodzieży. Z drugiej strony w ramach tzw. profilaktyki uprzedzającej postuluje się niwelowanie objaw dysfunkcji na pierwszym etapie ich powstawania, w momencie pojawienia się pierwszych symptomów sytuacji problemowych. W ramach działań ważne jest wykorzystywanie metod pozainstytucjonalnych, opartych na inicjatywach społecznych, aktywności mieszkańców, uwzględniających specyficzne potrzeby lokalnych środowisk.</i></p>					
	4.1.4	Wsparcie i rozwój instytucjonalnych form pomocy społecznej oraz placówek wsparcia dziennego.	Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta i Gminy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	
	<p>Uzasadnienie: <i>Wsparcie placówek i podnoszenie ich standardu, poprzez przyjazną formę kontaktu dzieci i rodzin ze specjalistami, wpływać powinno na przełamywanie barier w korzystaniu z instytucjonalnych form pomocy społecznej. Miejsca te nie tylko powinny zaspokajać potrzebę spędzania wolnego czasu i odciążać rodzinę w momencie nasilenia się sytuacji problemowych, lecz także kreować pożądane postawy społeczne wzmacniające relacje obywatelskie w obszarze rozwiązywania problemów rodziny. Ważnym aspektem w rozwoju form instytucjonalnych jest włączanie w ich działalność podmiotów Trzeciego Sektora, charakteryzujących się wysoką efektywnością społeczną i ekonomiczną.</i></p>					
4.2	Rozwój oferty dla osób starszych	4.2.1	Podejmowanie działań dostosowawczych w lokalnej polityce społecznej w kontekście starzenia się społeczeństwa.	Gmina Skawina	Gmina Skawina	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe

Uzasadnienie:

Zmiany demograficzne i postępujący proces starzenia się społeczeństwa prowadzić będą do narastającego problemu braku opieki nad osobami starszymi. Ważne jest podejmowanie działań systemowych, które w sposób komplementarny łącząc będą działania skierowane do rodzin potrzebujących wsparcia jak i samych seniorów, w zakresie działań utrzymujących aktywność społeczną przez jak najdłuższy czas. Konkretnie rozwiązania instytucjonalne i pozainstytucjonalne powinny stanowić spójny i komplementarny zestaw działań podejmowanych przez całą wspólnotę lokalną, zmierzając do wzmocnienia integracji społecznej i wykorzystania potencjału seniorów w rozwoju społeczno-gospodarczym Gminy. W tym aspekcie ważne jest podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych zarówno do seniorów jak i innych grup wiekowych oraz społecznych, pozwalających na przededefiniowanie tendencji starzenia się społeczeństwa z kategorii problemu społecznego do kategorii wyzwania rozwojowego.

4.2.2 Zwiększanie dostępności i różnorodności oferty dla osób starszych, w tym wspieranie różnych form samoorganizowania się seniorów	Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, samorządowe instytucje kultury	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, organizacje mieszkańców
--	--	---	---

Uzasadnienie:

W ramach działań wspierających osoby starsze ważne jest ciągle stymulowanie seniorów do pełnienia nowych ról społecznych tak, aby systemowo podtrzymywać ich indywidualną i społeczną aktywność. Wśród instytucji wzmacniających kapitał społeczny osób starszych jedną z podstawowych ról odgrywać będą instytucje kultury, a także organizacje tworzone i wspierane przez Kościoły i związki wyznaniowe, charakteryzujące się dużym zaufaniem społecznym. Oprócz form oferowanych przez instytucje i organizacje zewnętrzne niezwykle ważne jest podtrzymywanie aktywności organizacyjnej samych osób starszych, dokonującej się przede wszystkim poprzez działalność w organizacjach pozarządowych, będących organem założycielskim klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku, a także są inicjatorem działań innowacyjnych w obszarze aktywizacji seniorów.

4.2.3 Rozwój dziennych i całodobowych form wsparcia, w tym tzw. miejsc odciążeńowych.	Gmina Skawina, MGOPS, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
--	--	---	--

		<p>Uzasadnienie: <i>Wśród podstawowych form wsparcia rodzin z osobami wymagającymi opieki wymienia się najczęściej formy instytucjonalne (domy opieki, domy dziennego pobytu, miejsca odciążeniowe) oraz pozainstytucjonalne (pomoc rodzinna i sąsiedzka). Podejmując działania w rozwoju oferty wsparcia w tym obszarze ważne jest, aby maksymalnie wydłużyć przebywanie seniorów w środowisku rodzinnym, a konieczność opieki zewnętrznej powinna, jeśli to możliwe, ograniczać się do form tymczasowych i półstacjonarnych. Ważne jest szkoleniowe i doradcze wsparcie rodzin w procesie opieki domowej, a także rozwój nowych metod działań i szkolenia kadr mających na celu czasowo odciążyć rodzinę w obowiązkach sprawowania opieki nad osobą starszą, szczególnie w przypadku współwystępowania niepełnosprawności.</i></p>				
4.3	Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	4.3.1	<p>Podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Gmina Skawina, MGOPS, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, urzędy pracy</p>	<p>Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, ROPS, PCPR, PFRON, jednostki służby zdrowia, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, organizacje pozarządowe</p>
		<p>Uzasadnienie: <i>Niepełnosprawność stanowi najczęściej barierę uniemożliwiającą normalne funkcjonowanie społeczne jednostek, natomiast w zależności do charakteru niepełnosprawności różne są metody wsparcia i pomocy osobom jej potrzebującym. Przewyciężanie barier w tym zakresie odbywać się powinno zarówno na płaszczyźnie likwidacji ograniczeń infrastrukturalnych (szczególnie w budynkach użyteczności publicznej), przełamywaniu barier mentalnych (kreowaniu właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności), zwiększaniu aktywności na rynku pracy (wspieranie realizacji zawodowej w miejscach pracy chronionej oraz na otwartym rynku pracy), pomocy w indywidualnym funkcjonowaniu (opieka stała i doraźna, rehabilitacja), a także wsparciu rodzin z osobami niepełnosprawnymi (pomoc odciążeniowa). W chwili obecnej brak jest kompleksowego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz psychiczną.</i></p>				
		4.3.2	<p>Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej oraz komunikacyjnych.</p>	<p>Zarządcy dróg, zarządcy budynków</p>	<p>Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, ROPS, PFRON, jednostki służby zdrowia, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe</p>

Uzasadnienie:

Przeciwdziałanie wykluczeniu osób z niepełnosprawnością zawierać powinno działania mające na celu przełamywanie barier fizycznej dostępności osób do obiektów użyteczności publicznej. W ramach kierunku interwencji postuluje się realizację inwestycji mających na celu dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością takich obiektów użyteczności publicznej jak: szkoły i placówki oświatowe, ulice i chodniki, urzędy, instytucje kultury, placówki ochrony zdrowia, środki komunikacji publicznej.

4.3.3 Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

MGOPS, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Powiatowy Urząd Pracy

Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG

Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, grupy samopomocowe, Wojewódzki Urząd Pracy

Uzasadnienie:

Szeroko rozumiana aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowi kierunek interwencji łączący w sobie narzędzia i formy wsparcia skierowane do różnych grup społecznych, wymagających przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu. Polityka rozwoju społeczno-gospodarczego gminy powinna zawierać mechanizmy włączające w procesy rozwojowe osoby marginalizowane i zagrożone marginalizacją, przeciwdziałając pogłębianiu się rozwarstwienia społecznego. Grupami priorytetowymi w tym obszarze są osoby długotrwale bezrobotne, osoby chorujące psychicznie, osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością, osoby uzależnione, osoby opuszczające zakłady karne, mniejszości.

4.3.4 Kształtowanie postaw właściwych w stosunku do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Gmina Skawina i jednostki organizacyjne gminy, Kościoły i związki wyznaniowe

Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMiG

Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, MGOPS, organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe, placówki oświatowe

Uzasadnienie:

Istotnym elementem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu jest przełamywanie barier mentalnych związanych z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Dotyczy to zarówno otoczenia zewnętrznego tych osób, jak i postaw i poglądów wewnątrz poszczególnych grup osób zagrożonych. Budowanie pozytywnego wizerunku, programy profilaktyczne i uwrażliwiające stanowić powinny nieodłączny element innych działań profilaktycznych. W ramach kierunku ważne jest także rozwijanie polityki informacyjnej w zakresie możliwych miejsc i form uzyskania pomocy w przypadku wystąpienia sytuacji problemowej.

4.4	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	4.3.5	Wykorzystanie mechanizmów ekonomii społecznej w polityce włączenia społecznego.	Jednostki organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Gmina Skawina - właściwa jednostka lub wydział UMIG	Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, MGOPS, organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe
			Uzasadnienie: <i>Narzędzia ekonomii społecznej czyli podmioty gospodarcze realizujące w ramach swej podstawowej działalności ważne cele społeczne stanowią potrzebne połączenie mechanizmu rynkowego z potrzebą rozwiązywania istotnych społecznie kwestii problemowych. Wysoka aktywność podmiotów ekonomii społecznej w regionie (m.in. KIS, CIS, ZAZ) w obszarach takich jak przeciwdziałanie bezrobociu, edukacja i kultura, aktywizacja osób niepełnosprawnych, aktywizacja seniorów, a także występowanie licznych instrumentów wsparcia dla tego rodzaju działalności dają podstawę stabilności i rozwoju tego typu działalności.</i>			
		4.4.1	Kształtowanie polityki przestrzennej z uwzględnieniem obszarów do zagospodarowania mieszkaniowego (wielo- i jednorodzinne).	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za gospodarkę przestrzenną	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wspólnota samorządowa
			Uzasadnienie: <i>Zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego działania władz różnych szczebli powinny zmierzać do uporządkowania polityki przestrzennej, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonalnego podziału obszarów wzmacniającego możliwości rozwojowe wspólnot lokalnych. W ramach lokalnej polityki przestrzennej ważne jest wydzielenie obszarów o wysokim potencjale rezydencjonalnym i wsparcie uporządkowanego osadnictwa, uwzględniającego dostępność do podstawowych usług publicznych oraz poszanowanie wartości estetycznych i przyrodniczych.</i>			
		4.4.2	Współpraca z deweloperami z zakresie zwiększania oferty mieszkaniowej, w tym tańszych form mieszkaniowych.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Bank Gospodarstwa Krajowego, deweloperzy
			Uzasadnienie: <i>Przygotowanie potencjalnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe powinno zostać skorelowane z działaniami mającymi na celu intensyfikację działań inwestycyjnych w zakresie budownictwa jedno- i wielorodzinnego. Władze samorządowe w tym zakresie powinny rozszerzyć promocję inwestowania na wyznaczonych obszarach, a także współpracować w zakresie stworzenia oferty dodatkowych usług społecznych i infrastruktury komunikacyjnej. Priorytetem rozwoju powinny być tanie formy mieszkaniowe, pozwalające na osadnictwo szczególnie osobom młodym.</i>			

	4.4.3	Rozwój infrastruktury technicznej wokół terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Ochrony Środowiska, dostawcy mediów
		<p>Uzasadnienie: <i>Elementem komplementarnym do wymienionych uprzednio narzędzi wsparcia budownictwa mieszkaniowego jest wsparcie wspólnoty samorządowej w zakresie rozwoju niezbędnej infrastruktury sieciowej. Konieczność zapewnienia wysokiego komfortu życia wymusza na władzach lokalnych kreowanie współpracy pomiędzy inwestorami budowlanymi i dostawcami mediów, w zakresie rozwoju komunalnej sieci wodociągowej, gazowej i kanalizacyjnej oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego.</i></p>			
	4.4.4	Stwarzanie warunków do rozwoju zwartej zabudowy na obszarach wiejskich.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za gospodarkę przestrzenną	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dostawcy mediów, wspólnota samorządowa
		<p>Uzasadnienie: <i>W ramach kierunku interwencji wskazuje się potrzebę realizacji polityki przestrzennej w zgodzie z zasadą zwartości zabudowy i poszanowania przestrzeni. Jest to zadanie trudne w realizacji ze względu na jakość prawa w tym zakresie oraz rozproszenie gruntów na obszarach wiejskich. Jednak konsekwencja w realizacji zwartej zabudowy na terenie gminy w bardzo istotny sposób wpływa na koszty prowadzenia inwestycji sieciowych, estetykę i ład przestrzenny oraz wizerunek gminy.</i></p>			
	4.4.5	Zwiększanie zasobów mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych.	Gmina Skawina	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za politykę rozwoju i kluczowe inwestycje	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Bank Gospodarstwa Krajowego, prywatni inwestorzy, przedsiębiorcy budowlani

		<u>Uzasadnienie:</u> <i>Zwiększenie komunalnych zasobów mieszkaniowych, w tym mieszkań socjalnych i chronionych traktować należy jako ważny element wsparcia dla osób borykających się z problemami społecznymi, w tym zagrożonych bezdomnością, mniejszości etnicznych, osób opuszczających system pieczy zastępczej. Dodatkowe zasoby mieszkaniowe będące w zasobach gminy stanowić powinny narzędzie wsparcia w ramach usamodzielnienia się osób potrzebujących, a także tymczasowej pomocy dla osób i rodzin z problemami przejściowymi, m.in. o charakterze rodzinnym i finansowym. Ważnym jest, aby mieszkania socjalne nie stanowiły enklawy biedy i szerzenia się patologii społecznych, lecz dawały szansę powrotu do normalnych funkcji społecznych dla osób i rodzin.</i>				
4.5	Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego	4.5.1	Podejmowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Policja, placówki oświatowe, zarządcy dróg	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe, Policja	Organizacje pozarządowe, organizacje mieszkańców, zarządcy dróg, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo
		<u>Uzasadnienie:</u> <i>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym powinna z jednej strony opierać się na inwestycjach w infrastrukturę drogową, w tym ciągi piesze i trasy rowerowe oraz oznakowanie. Z drugiej strony, nieodłącznym jej elementem powinien być profilaktyczny moduł uświadamiający, skierowany zarówno do dzieci i młodzieży szkolnej (np. akcje w przedszkolach, szkołach) jak i osób dorosłych, krzewiący zasady bezpiecznego poruszania się po drogach, szczególnie osób pieszych i rowerzystów.</i>				
		4.5.2	Rozwój systemów elektronicznego monitorowania bezpieczeństwa publicznego.	Gmina, Straż Miejska	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, zarządcy dróg, jednostki pomocnicze gminy, OSP, PSP, Policja, Straż Miejska
		<u>Uzasadnienie:</u> <i>Obecnie na terenie Gminy funkcjonuje system monitoringu wizyjnego wspierający kontrolę przestrzeni publicznej przez powołane do tego służby. Przeciwdziałanie aktom wandalizmu i prewencja w tym zakresie powinna zmierzać do objęcia monitoringiem miejsc strategicznych i szczególnie zagrożonych. Decyzje w tym obszarze powinny zależeć od radnych gminy i być konsultowane ze społecznością lokalną, w celu ochrony prywatności indywidualnych obywateli.</i>				
		4.5.3	Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do zagrożeń.	Placówki oświatowe, Policja, Straż Miejska, OSP, PSP	Właściwy wydział urzędu odpowiedzialny za bezpieczeństwo i zarządzane kryzysowe	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, organizacje pozarządowe, jednostki pomocnicze gminy

Uzasadnienie:

Nieodłącznym elementem zachowania bezpieczeństwa publicznego jest kształtowanie postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych. Podstawą działań w tym obszarze powinny być programy edukacyjne w szkołach i placówkach oświatowych, skierowane do dzieci i młodzieży, w tym zajęcia organizowane z udziałem przedstawicieli różnych służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i społeczne (Policji, Straży Miejskiej, OSP, PSP).

4.5.4 Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży.

Gmina Skawina

Urząd Miasta i Gminy –
Wydział odpowiedzialny
za przeciwdziałanie i
profilaktykę uzależnień

Urząd Marszałkowski
Województwa
Małopolskiego, Starostwo
Powiatowe, Kościoły
i związki wyznaniowe,
Policja, Straż Miejska, grupy
samopomocowe, MGOPS,
Specjalistyczna Poradnia
Psychologiczno-
Pedagogiczna, placówki
oświatowe i organizacje
pozarządowe

Uzasadnienie:

W ramach kierunku interwencji postuluje się podjęcie działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się ognisk problemów związanych uzależnieniami, zarówno w wymiarze medycznym jak i społecznym. Szczególnym kręgiem wsparcia objęci powinni zostać najmłodsi mieszkańcy Gminy. Dzieci i młodzież stanowią grupę szczególnie narażoną i podatną na uzależnienia, głównie alkoholowe i od środków psychoaktywnych. Programy edukacyjne i profilaktyczne w tym obszarze powinny być połączone z punktowym wsparciem dla osób dotkniętych uzależnieniem oraz monitoringiem miejsc szczególnie zagrożonych przez służby odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa publicznego. W przypadku zaistnienia sytuacji problemowych ważne jest szybkie podjęcie działań wspierających i terapeutycznych, niosących pomoc osobie potrzebującej oraz chroniących rodzinę i osoby najbliższe przed negatywnym wpływem osoby uzależnionej.

4.5.5 Poprawa stanu specjalistycznego doposażenia służb ratowniczych, w tym Ochotniczych Straży Pożarnych.

Gmina, OSP, PSP

Właściwy wydział urzędu
odpowiedzialny za
bezpieczeństwo i
zarządzane kryzysowe

Urząd Marszałkowski
Województwa
Małopolskiego, Starostwo
Powiatowe, Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych,
Narodowy Fundusz Zdrowia

Uzasadnienie:

Wśród postulowanych działań przewiduje się wsparcie dla różnego rodzaju służb ratowniczych, mające na celu uzupełnienie niedoborów sprzętowych jednostek, a także modernizację istniejącej bazy. Szczególnym elementem wsparcia objęte zostać powinny Ochotnicze Straże Pożarne, stanowiące podstawową służbę odpowiedzialną za ratownictwo na terenie gminy. Wsparcie wszystkich służb powinno zostać poprzedzone określeniem systemu odpowiedzialności i potrzeb w zakresie doposażenia sprzętowego, a także sformułowania warunków docelowych wsparcia.

Proponowane mierniki realizacji w OBSZARZE 4:

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji	Źródło danych	
Cel operacyjny 4.1 Rozwój polityki prorodzinnej	Wskaźnik przyrostu naturalnego	GUS	Bank Danych Lokalnych
	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej ze wsparcia stacjonarnych placówek pomocy społecznej	MGOPS	Dane MGOPS
	Liczba akcji i wydarzeń promujących wartości rodzinne	UM	Dane własne
Cel operacyjny 4.2 Rozwój oferty dla osób starszych	Liczba osób w wieku starszym korzystający ze wsparcia w ramach pomocy społecznej	MGOPS	Dane MGOPS
	Liczba utworzonych miejsc odciążeniowych i innych stacjonarnych form wsparcia rodzin	MGOPS	Dane MGOPS
Cel operacyjny 4.3 Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Udział osób korzystających ze wsparcia w ramach pomocy społecznej	MGOPS	Dane MGOPS
	Liczba miejsc całodobowych i dziennych form wsparcia	MGOPS	Dane MGOPS
	Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu polityki społecznej na terenie gminy	UM, MGOPS	Dane własne
Cel operacyjny 4.4 Rozwój budownictwa mieszkaniowego	Liczba wydanych pozwoleń na budowę	Starostwo Powiatowe w Krakowie	Ewidencja powiatowa
	Liczba i powierzchnia nowo oddanych budynków mieszkaniowych	UM	Dane własne
Cel operacyjny 4.5 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego	Liczba nietrzeźwych kierowców zatrzymanych w ramach kontroli drogowych	Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska	Statystyki służb
	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw	Komenda Powiatowa Policji	Statystyki służb

System wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020

Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych Gminy, ale angażuje i inicjuje działania realizowane w szerokich partnerstwach lokalnych oraz subregionalnych. Znajduje to wyraz w kierunkach interwencji (kluczowych zadaniach) zawartych w Strategii, dla których jednostkami realizującymi są zarówno wydziały i jednostki gminne, jak również samorząd powiatowy, administracja rządowa, samorząd regionalny, podmioty prywatne i pozarządowe. Takie podejście do rozwoju wspólnoty lokalnej jest spójne z nowym paradygmatem polityki regionalnej kraju, realizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

Ze względu na wielopoziomowy charakter zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020, podstawową zasadą, określającą sposób postępowania w trakcie jej wdrażania, jest zasada partnerstwa. Jest ona rozumiana, jako otwarta i aktywna współpraca równoprawnie traktowanych podmiotów, reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje realizujące i wspierające realizację działań na rzecz rozwoju Gminy.

Współpraca i partnerstwo na rzecz realizacji Strategii są warunkami koniecznymi powodzenia w jej realizacji. Wynika to w szczególności z faktu, że na zakres interwencji Strategii w zasadniczej mierze składają się zadania wykraczające poza sferę formalnych kompetencji samorządu gminnego. W konsekwencji system realizacji Strategii obejmował będzie trzy główne sfery aktywności:

- ⇒ SFERA PODLEGŁOŚCI, obejmująca kierunki interwencji należące do zakresu bezpośrednich, formalnych kompetencji samorządu gminnego oraz podległych mu jednostek,
- ⇒ SFERA WSPÓŁZALEŻNOŚCI, obejmująca kierunki interwencji, w stosunku do których samorząd gminny posiada wpływ pośredni (inicjujący działania, koordynujący działania wielu podmiotów),
- ⇒ SFERA ODDZIAŁYWANIA, obejmująca kierunki interwencji pozostające poza sferą bezpośrednich kompetencji lub pośredniego wpływu samorządu gminnego, realizowane przez organy administracji rządowej, samorząd regionalny lub innych kluczowych partnerów (są to najczęściej zadania o charakterze regionalnym lub ponadregionalnym, w których Gmina uczestniczy jako partner lub nie uczestniczy w sposób czynny).

Charakter danego kierunku interwencji w Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 (czyli przynależność do jednej z trzech ww. sfer) precyzują wskazania dotyczące jednostki realizującej, jednostki monitorującej ze strony Gminy oraz partnerów, znajdujące się przy każdym kierunku interwencji.

Poniżej przedstawione zostały, w sposób poglądowy, podstawowe założenia dotyczące systemu realizacji Strategii w formie macierzy porządkującej cele operacyjne w układzie trzech głównych sfer aktywności:

OBSZAR 1. GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Cel strategiczny: Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka oparta na efektywnym systemie edukacji i przedsiębiorczości mieszkańców

CELE OPERACYJNE I KIERUNKI INTERWENCJI	SFERA PODLEGŁOŚCI	SFERA WSPÓŁZALEŻ- NOŚCI	SFERA ODDZIAŁYWA- NIA
1.1 Budowa potencjału gospodarczego			
1.1.1 Uzbrojenie i zagospodarowanie istniejących stref aktywności gospodarczej.			
1.1.2 Pozyskiwanie terenów i tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym we współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami (nowy zasób gruntów).			
1.1.3 Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, centrum wsparcia dla przedsiębiorców oraz innych form stowarzyszeniowych.			
1.1.4 Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa z zakresu przedsiębiorczości – nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020			
1.1.5 Rewitalizacja terenów poprzemysłowych – kreowanie nowych funkcji gospodarczych, aktywna polityka podatkowa.			
1.1.6 Współpraca samorządu z uczelniami wyższymi w zakresie tworzenia specjalistycznych kadr dla nowoczesnej gospodarki oraz wdrażania innowacji i nowych technologii.			
1.1.7 Wspieranie lokowania inwestycji z branży badawczo-rozwojowej;			
1.2 Wsparcie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej			
1.2.1 Modernizacja dróg krajowych wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy.			
1.2.2 Modernizacja infrastruktury kolejowej w ramach systemu kolei aglomeracyjnej.			
1.2.3 Przebudowa węzłów drogowych.			
1.2.4 Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych.			
1.2.5 Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym.			
1.2.6 Budowa i organizacja nowych miejsc parkingowych na terenie gminy			
1.3 System edukacji wspierający rozwój kapitału intelektualnego			
1.3.1 Współpraca z przedsiębiorcami w zakresie nowych kierunków oraz nowoczesnych metod kształcenia zawodowego.			
1.3.2 Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy.			
1.3.3 Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa w szkołach gimnazjalnych, dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji).			

1.3.4 Doskonalenie w szkołach gminnych programów z zakresu przedsiębiorczości – zajęcia aktywne, gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami.			
1.3.5 Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych.			
1.3.6 Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych.			
1.3.7 Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów przedmiotowych pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów			

OBSZAR 2. PRZYJAZNE ŚRODOWISKO

Cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność osadnicza i rekreacyjna gminy dzięki wykorzystaniu walorów środowiskowych

CELE OPERACYJNE I KIERUNKI INTERWENCJI	SFERA PODLEGŁOŚCI	SFERA WSPÓŁZALEŻ- NOŚCI	SFERA ODDZIAŁYWA- NIA
2.1 Skuteczny system ochrony środowiska			
2.1.1 Rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy			
2.1.2 Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej			
2.1.3 Wsparcie dla inwestycji zwiększających wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych			
2.1.4 Doskonalenie systemu gospodarki odpadami			
2.1.5 Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego			
2.1.6 Kontynuacja programu modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej			
2.1.7 Promocja i wsparcie dla rozwoju transportu zrównoważonego			
2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego			
2.2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej oraz wielofunkcyjnych szlaków rekreacyjnych i turystycznych			
2.2.2 Zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne wybranych obszarów na terenie gminy			
2.2.3 Oznakowanie szlaków i obiektów – wizualizacja turystyczna			
2.2.4 Stworzenie spójnego i jednorodnego systemu promocji oraz rozwój informacji turystycznej			
2.2.5 Działania na rzecz poprawy oraz utrzymania estetyki i ładu przestrzennego			
2.2.6 Ochrona i wykorzystanie potencjału obiektów dziedzictwa kulturowego			

2.2.7 Wsparcie oferty czasu wolnego, m.in. poprzez kreowanie i organizowanie dużych, cyklicznych wydarzeń turystycznych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych o uznanej marce			
2.3 Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców			
2.3.1 Promocja postaw ekologicznych wśród społeczności lokalnej			
2.3.2 Promocja i wsparcie wymiany źródeł grzewczych w gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne			
2.3.3 Współpraca z sektorem biznesowym w zakresie poprawy parametrów powietrza			
2.4 Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych			
2.4.1 Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych			
2.4.2 Współpraca z instytucjami uczestniczącymi w systemie zarządzania kryzysowego			
2.4.3 Poprawa stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych			
2.4.4 Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych			
2.4.5 Organizacja lądowiska dla helikopterów			
2.4.6 Długość zmodernizowanych rowów melioracyjnych na terenie gminy			

OBSZAR 3. AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Cel strategiczny: Doskonalenie jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego

CELE OPERACYJNE I KIERUNKI INTERWENCJI	SFERA PODLEGŁOŚCI	SFERA WSPÓŁZALEŻ- NOŚCI	SFERA ODDZIAŁYWA- NIA
3.1 Doskonalenie jakości usług edukacyjnych			
3.1.1 Poprawa bazy infrastruktury edukacyjnej.			
3.1.2 Realizacja nowoczesnych programów edukacyjnych i poszerzanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.			
3.1.3 Realizacja programów odkrywania i wspierania talentów wśród dzieci i młodzieży.			
3.1.4 Poszerzanie i udostępnianie edukacji pozaformalnej dla mieszkańców gminy.			
3.2 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej			
3.2.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej i kultury.			
3.2.2 Upowszechnianie kultury i sportu jako kluczowych form spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Gminy.			
3.2.3 Tworzenie warunków rozwoju dla organizacji, podmiotów i osób prowadzących działalność w zakresie kultury i sportu w wymiarze profesjonalnym.			

3.2.4 Pielęgnowanie bogactwa kulturowego oraz tożsamości lokalnej i regionalnej.			
3.3 Skuteczny system zarządzania gminą			
3.3.1 Wdrażanie instrumentów nowoczesnego zarządzania publicznego w gminie Skawina.			
3.3.2 Rozwój i intensyfikacja współpracy z partnerami.			
3.3.3 Sprawny i skuteczny marketing Gminy w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym.			
3.3.4 Współpraca z instytucjami publicznymi, prywatnymi i pozarządowymi w zakresie monitoringu i analiz lokalnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy (lokalne obserwatorium samorządowe)			
3.4 Wzmacnianie sektora pozarządowego i inicjatyw obywatelskich			
3.4.1 Promocja i rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej mieszkańców Gminy.			
3.4.2 Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego w Gminie.			
3.4.3 Tworzenie warunków dla rozwoju inicjatyw obywatelskich i organizacji społecznych.			

OBSZAR 4. INTEGRUJĄCA POLITYKA SPOŁECZNA

Cel strategiczny: Doskonalenie systemów polityki społecznej

CELE OPERACYJNE I KIERUNKI INTERWENCJI	SFERA PODLEGŁOŚCI	SFERA WSPÓŁZALEŻ- NOŚCI	SFERA ODDZIAŁYWA- NIA
4.1 Rozwój polityki prorodzinnej			
4.1.1 Wspieranie rodziny i promowanie wartości rodzinnych.			
4.1.2 Stworzenie oferty wspólnego spędzania czasu przez osoby w różnym wieku, budowanie oferty międzypokoleniowej.			
4.1.3 Przeciwdziałanie dysfunkcjom w rodzinie.			
4.1.4 Wsparcie i rozwój instytucjonalnych form pomocy społecznej oraz placówek wsparcia dziennego.			
4.2 Rozwój oferty dla osób starszych			
4.2.1 Podejmowanie działań dostosowawczych w lokalnej polityce społecznej w kontekście starzenia się społeczeństwa.			
4.2.2 Zwiększanie dostępności i różnorodności oferty dla osób starszych, w tym wspieranie różnych form samoorganizowania się seniorów			
4.2.3 Rozwój dziennych i całodobowych form wsparcia, w tym tzw. miejsc odciążeniowych.			

4.3 Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym			
4.3.1 Podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.			
4.3.2 Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej oraz komunikacyjnych.			
4.3.3 Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.			
4.3.4 Kształtowanie postaw właściwych w stosunku do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.			
4.3.5 Wykorzystanie mechanizmów ekonomii społecznej w polityce włączenia społecznego.			
4.4 Rozwój budownictwa mieszkaniowego			
4.4.1 Kształtowanie polityki przestrzennej z uwzględnieniem obszarów do zagospodarowania mieszkaniowego (wielo- i jednorodzinne).			
4.4.2 Współpraca z deweloperami z zakresie zwiększania oferty mieszkaniowej, w tym tańszych form mieszkaniowych.			
4.4.3 Rozwój infrastruktury technicznej wokół terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.			
4.4.4 Stwarzanie warunków do rozwoju zwartej zabudowy na obszarach wiejskich.			
4.4.5 Zwiększanie zasobów mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych.			
4.5 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego			
4.5.1 Podejmowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.			
4.5.2 Rozwój systemów elektronicznego monitorowania bezpieczeństwa publicznego.			
4.5.3 Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do zagrożeń.			
4.5.4 Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży.			
4.5.5 Poprawa stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych, w tym Ochotniczych Straży Pożarnych.			

System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiąganych w zakresie wdrażanych kierunków interwencji oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań.

Instytucjonalną strukturę systemu monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 tworzą:

- Rada Miejska w Skawinie,
- Wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy – pełniący rolę centrum koordynacyjnego ds. monitorowania Strategii Rozwoju,
- Wydziały Urzędu Miasta w Skawinie i jednostki gminne – pełniące rolę:
 - jednostek realizujących konkretne kierunki interwencji Strategii Rozwoju, będące w kompetencjach samorządu gminnego (sfera podległości) i zarazem jednostek monitorujących te kierunki interwencji ze strony Gminy (sprawozdania składane do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy);
 - jednostek monitorujących ze strony Gminy te kierunki interwencji, które są w kompetencjach innych podmiotów (samorządów powiatowego i regionalnego, administracji rządowej, itp.) – uzyskiwanie danych i informacji oraz przekazywanie ich do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy.

Sprawozdawczość z monitoringu oraz aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 dokonywane będą **w okresach rocznych**. Władze samorządowe Gminy Skawina dokonują okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

- **analizę wskaźnikową**, opracowywaną przez wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy na podstawie informacji otrzymanych od wydziałów i jednostek Gminy, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego;
- **raport z realizacji kierunków interwencji** Strategii Rozwoju, przygotowywany przez wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy na podstawie informacji otrzymanych od innych wydziałów i jednostek Gminy.

Analiza wskaźnikowa, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju, będzie przygotowywana przez wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne wydziały oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy;
- statystyka prowadzona przez samorząd regionalny i administrację rządową – gromadzone przez wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy, przez poszczególne wydziały oraz jednostki gminne, zbierane merytorycznie z badanym celem operacyjnym.

Mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach względnych do innych gmin i średniej dla województwa małopolskiego oraz kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku ostatniego badania (dynamika). Analiza wskaźnikowa może przedstawiać dostępne wskaźniki w układzie gminnym, poszczególnych subregionów lub innych obszarów funkcjonalnych.

Pomocnicza tabela do przekazywania danych statystycznych do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy przez inne wydziały oraz jednostki gminne (jako dane własne oraz pozyskane od instytucji zewnętrznych) wygląda następująco:

Cel operacyjny nr			
Nazwa miernika	Źródło danych i jednostka miary	Wartość dla roku bazowego (2014 r.)	Wartość dla roku badanego (..... r.)
1.			
2.			
3.			

Raport z realizacji kierunków interwencji przygotowywany przez wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy, opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych przez poszczególne wydziały oraz jednostki gminne. Strategia Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 precyzuje w każdym kierunku interwencji jednostkę realizującą dany kierunek interwencji oraz jednostkę monitorującą dany kierunek interwencji ze strony Gminy. Jeżeli dany kierunek interwencji mieści się w kompetencjach samorządu gminnego (sfera podległości), to zarówno jednostką realizującą, jak i monitorującą ze strony Gminy jest konkretny wydział Urzędu Miasta w Skawinie lub jednostka Gminy Skawina. W przypadku takich kierunków interwencji, wskazany wydział lub jednostka gminna składa raz w roku sprawozdanie do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy (na określonym formularzu sprawozdawczym), które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całej Strategii.

Jeżeli dany kierunek interwencji mieści się w kompetencjach instytucji zewnętrznej – samorząd powiatowy lub regionalny, administracja rządowa, podmioty prywatne i pozarządowe (sfera współzależności i sfera oddziaływania) – to jednostką realizującą wskazaną w Strategii Rozwoju jest konkretna instytucja zewnętrzna, natomiast jednostką monitorującą ze strony Gminy jest konkretny wydział Urzędu Miasta w Skawinie lub jednostka Gminy Skawina, która merytorycznie jest zbieżna z przedmiotem danego kierunku interwencji. W przypadku takich kierunków interwencji, wskazany wydział lub jednostka gminna (czyli jednostka monitorująca ze strony Gminy) pozyskuje informacje od jednostki realizującej, dotyczące stanu wdrożenia danego kierunku interwencji i składa raz w roku sprawozdanie do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy (na określonym formularzu sprawozdawczym), które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całej Strategii.

Sprawozdania z realizacji poszczególnych kierunków interwencji są składane (raz w roku) przez wydziały Urzędu Miasta w Skawinie oraz jednostki organizacyjne do wydziału mającego w kompetencjach nadzór nad strategią gminy, który pełni rolę centrum koordynacyjnego Strategii Rozwoju. Na podstawie złożonych sprawozdań, wydział mający w kompetencjach nadzór nad strategią gminy opracowuje raport z realizacji kierunków interwencji, który wraz z analizą wskaźnikową jest podstawą dla władz samorządowych Gminy Skawina do podejmowania oceny realizacji Strategii Rozwoju, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w otoczeniu Gminy). Dla zwiększenia efektywności procesu sprawozdawczego z realizacji kierunków interwencji Strategii Rozwoju, wydziały Urzędu Miasta w Skawinie oraz jednostki organizacyjne Gminy składają sprawozdania na ujednoliconym formularzu sprawozdawczym.

KIERUNEK INTERWENCJI NR															
.....															
CEL STRATEGICZNY NR	CEL OPERACYJNY NR	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA:	JEDNOSTKA MONITORUJĄCA ZE STRONY GMINY:												
.....												
<p>OPIS STANU REALIZACJI KIERUNKU INTERWENCJI</p> <p>(m.in.: zrealizowane przedsięwzięcia w danym roku, stopień realizacji kierunku interwencji, skuteczność zastosowanych instrumentów realizacyjnych, ocena partnerów realizacyjnych, sukcesy realizacyjne, uzyskane efekty)</p>															
<p>OPIS POWSTAŁYCH TRUDNOŚCI REALIZACYJNYCH</p> <p>(m.in.: problemy powstałe na etapie realizacji, opóźnienia i ich przyczyny, środki podjęte w celu przezwyciężenia trudności, rekomendacje dotyczące zmian w realizacji kierunku interwencji, możliwe usprawnienia)</p>															
<p>OPIS ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA</p> <p>(wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunku interwencji w danym roku, w podziale na źródła finansowania)</p> <table border="0"> <tr> <td>Budżet Gminy</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(% kwoty ogółem)</td> </tr> <tr> <td>Budżet jednostki realizującej</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(% kwoty ogółem)</td> </tr> <tr> <td>Budżet</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(% kwoty ogółem)</td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(% kwoty ogółem)</td> </tr> </table>				Budżet Gminy	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	Budżet	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	Ogółem	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)
Budżet Gminy	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)													
Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)													
Budżet	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)													
Ogółem	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)													

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marcin KUFLOWSKI

